

မြန်မာနိုင်ငံ REDD+ လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံ

ရှေ့ပြေးစာတမ်း - ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ဗားရှင်း

မာတိကာ

အတိုကောက်ဝေါဟာရများ	4
အနှစ်ချုပ်	9
၁။ မိတ်ဆက်နိဒါန်း	11
၂။ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ	14
၃။ UNFCCC အောက်ရှိ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ	16
၄။ REDD+ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ယခင်က/လက်ရှိဆောင်ရွက်နေဆဲ လုပ်ငန်းများ	18
၅။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက် မည့် နည်းလမ်းကို ချမှတ်ခြင်း	20
၅-၁။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းနှင့် SIS ကို ချမှတ်တည်ထောင်ရန်အတွက် ယေဘုယျလုပ်ငန်းအဆင့်များ	21
၅-၂။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်သွားရမည့် လုပ်ငန်းများ	26
အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း.....	27
ချမှတ်ကျင့်သုံးနိုင်ခြေရှိသော မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ၏ အကျိုးအပြစ်များကို ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်း	29
PLR များ၊ ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လိုအပ်သော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းစေခြင်း	30
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့်ကိုက်ညီကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	31
သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်း စေခြင်း	32
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	33
၆။ အဓိကလုပ်ဆောင်မည့်သူများနှင့် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များအပါအဝင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်.....	34
နောက်ဆက်တွဲ ၁	44
က-၁။ လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲရန် လုပ်ငန်းစဉ်	44
က-၂။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျင်းပသော အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးမှုများ၏ ရလဒ်များ	46

က-၃။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် အကြံဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်.....	56
--	----

အတိုကောက်ဝေါဟာရများ

ACS	Adventist Community Services
ADB	Asian Development Bank အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
ALARM	Advancing Life and Regenerating Motherland
BANCA	Biodiversity and Nature Conservation Association ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့
CAS	Country Approach to Safeguards လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံအလိုက်ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်း
CAST	Country Approach to Safeguards Tool လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံအလိုက်ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းအတွက် အထောက်အကူ
CFI	Community Forestry Instruction ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များ
CFNWG	Community Forestry National Working Group အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောအမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့
CHRO	Chin Human Rights Organization ချင်းလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့
CSO	Civil Society Organization အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
DALMS	Department of Agricultural Land Management and Statistics လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန
DICA	Directorate of Investment and Company Administration ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
DOA	Department of Agriculture စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
DOP	Department of Planning စီမံကိန်းဦးစီးဌာန
DSW	Department of Social Welfare လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန
DZGD	Dry Zone Greening Department အပူပိုင်းဇုန်စိမ်းလန်းရေးဦးစီးဌာန

ECD	Environmental Conservation Department ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန
EGG	Ever Green Group
EIA	Environmental Impact Assessment ပတ်ဝန်းကျင်အကျိုးသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်လေ့လာချက်
EITI	Extractive Industries Transparency Initiative တွင်းထွက်သယံဇာတတူးဖော်ရေးစက်မှုလုပ်ငန်းများပွင့်လင်းမြင်သာမှုဖော်ဆောင်ရေး
FD	Forest Department သစ်တောဦးစီးဌာန
FLEGT	Forest Law Enforcement, Governance and Trade သစ်တောဥပဒေလိုက်နာစေခြင်း၊ ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့်ကုန်သွယ်မှု
FLU	Farmers and Land workers Union လယ်သမားနှင့် မြေယာလုပ်သားများအစည်းအရုံး
FOW	Friends of Wildlife တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်မိတ်ဆွေများအသင်း
FPIC	Free, Prior and Informed Consent ကောင်းစွာကြိုတင်အသိပေး၍ လွတ်လပ်သော သဘောထားရယူခြင်း
FREDA	Forest Resource Environment Development and Conservation Association သစ်တောသယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအသင်း
FRI	Forest Research Institute သစ်တောသုတေသနဌာန
FSWG	Food Security Working Group စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစုပေါင်းအဖွဲ့
GAD	General Administrative Department အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
GCF	Green Climate Fund
INGO	International Non-governmental Organization နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ
ITTO	International Tropical Timber Organization
IUCN	International Union for Conservation of Nature နိုင်ငံတကာသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့
KCWG	Kachin State Conservation Working Group ကချင်ပြည်နယ်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့
KMSS	Karuna Myanmar Social Services

LCG	ဂရုဏာမြန်မာလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး Land Core Group
LIOH	မြေယာမဏ္ဍိုင်အဖွဲ့ Land in Our Hands Network
MCDC	ဒို့မြေကွန်ရက် Mandalay City Development Committee
MERN	မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ Myanmar Environmental Rehabilitation- conservation Network
MFA	မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ကွန်ရက် Myanmar Forest Association
MFPMF	မြန်မာ့သစ်တောအဖွဲ့ Myanmar Forest Products Merchants Federation
MOALI	မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation
MOC	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန Ministry of Construction
MOEA	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန Ministry of Ethnic Affairs
MOEE	တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန Ministry of Electricity and Energy
MOHA	လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန Ministry of Home Affairs
MOI	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန Ministry of Information and Communication
MONREC	ပြန်ကြားရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation
MOPF	သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန Ministry of Planning and Finance
MRLG	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန Mekong Region Land Governance Project
MSW	မဲခေါင်ဒေသမြေယာအုပ်ချုပ်ရေးစီမံချက် Ministry of Social Welfare
MTLAS	လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီးဌာန Myanmar Timber Legality Assurance System
NAG	Network Activities Group

NGO	ပေါင်းစုလုပ်အားအကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ Non-governmental Organization
NSPAW	အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ National Strategic Plan for the Advancement of Women
PaMs	အမျိုးသမီးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အမျိုးသားအဆင့်မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း Policies and Measures
PES	မူဝါဒများနှင့်နည်းလမ်းများ Payment for Ecosystem Services
PLRs	ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ပေးချေမှုများ Policies, Laws and Regulations
POINT	မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ Promotion of Indigenous and Nature Together
REAM	ရိုးရာဝန်းကျင်မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့ Renewable Energy Association of Myanmar
RECOFTC	မြန်မာနိုင်ငံပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင်အသင်း Centre for People and Forests
REDD+	Reducing Emissions from Deforestation and forest Degradation, plus the conservation and enhancement of forest carbon stocks, and the sustainable management of forests သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းခြင်းမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျော့ချခြင်းနှင့် သစ်တောထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ စဉ်ဆက်မပြတ်စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းနှင့် သစ်တောကာဗွန်ရင်းမြစ်များ ပိုမိုတိုးမြှင့်စေခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ
SDGs	Sustainable Development Goals စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ
SEA	Strategic Environmental Assessment မဟာဗျူဟာကျပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်လေ့လာချက်
SIA	Social Impact Assessment လူမှုရေးသက်ရောက်မှုဆန်းစစ်လေ့လာချက်
SIS	Safeguards Information System ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများသတင်းအစနစ်
SSA	Strategic Social Assessment မဟာဗျူဟာကျလူမှုရေးဆန်းစစ်လေ့လာချက်
SSID	Small Scale Industries Department အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဦးစီးဌာန

TLAS	Timber Legality Assurance System
TNGL	The Northern Green Lights
TNI	Transnational Institute
TWG	Technical Working Group နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့
TWG-D&S	Technical Working Group on Drivers and Strategy သစ်တောထိခိုက်ပြုန်းတီးမှုကိုဖြစ်သော အကြောင်းများနှင့် မဟာဗျူဟာနည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့
TWG-SES	Technical Working Group on Stakeholder Engagement and Safeguards အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့
UAGO	Union Attorney General's Office ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး
UNEP-WCMC	UN Environment World Conservation Monitoring Centre
UNICEF	United Nations Children's Fund ကုလသမဂ္ဂကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့
UMFCCI	Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်ကြီးများနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change ကုလသမဂ္ဂရာသီဥတုပြောင်းလဲရေးထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်
UN-REDD Programme	United Nations Collaborative Programme on Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation in Developing Countries ကုလသမဂ္ဂ REDD+ ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်
VPA	Voluntary Partnership Agreement ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် တရားဝင်သစ်ရောင်းဝယ်မှုသဘောတူစာချုပ်
WCS	Wildlife Conservation Society သားငှက်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့
YCDC	Yangon City Development Committee ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ

အနှစ်ချုပ်

ဤ ရှေ့ပြေးစာတမ်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ ဆိုင်ရာ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ချမှတ်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်အား ခြုံငုံ တင်ပြထားပါသည်။ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေ သော အကျိုးဆက်စပ်သူအားလုံးသည် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနားလည်သဘောပေါက်ပြီး အခြား စိတ်ပါဝင်စားသောသူများသည်လည်း ဤသတင်းအချက်အလက်များကို လက်လှမ်းမီရရှိစေဖို့ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် UNFCCC အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ၁၆ကြိမ်မြောက်ညီလာခံတွင် REDD+ အတွက် ဆောင်ရွက် ပေးရမည့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ချမှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထိုကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နိုင်ငံအဆင့်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး ထိရောက်သော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ချမှတ်လုပ်ဆောင်ရပါမည်။ သို့မှသာလျှင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် သစ်တောနှင့် မြေအသုံးချ မှုကဏ္ဍများတွင် အန္တရာယ်လျော့ပါးသက်သာရေး ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ရေးနှင့် လူမှုရေးသာတူညီမျှမှုတို့အား မထိခိုက်စေဘဲ ဆောင်ရွက်သွားလိမ့်မည်ဟူ၍ အကျိုးဆက်စပ်သူများက ယုံ ကြည်ကာ ထောက်ခံအားပေးမှုကို ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသည် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ကုန်းမြေထိခိုက်ပျက်စီးမှုများကို တားဆီးခြင်း၊ ပြည်သူများ၏ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်စေခြင်းနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ပြောင်းလဲနိုင်ရန် ကူညီပေးခြင်း နည်း လမ်းများဖြင့် အစိမ်းရောင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ REDD+ ကို အခွင့်အလမ်းတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ဤရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ရေး အတွက် အဓိကကျသောလုပ်ငန်းမှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက် မှုနည်းလမ်းတစ်ခုကို ချမှတ်ခြင်း ဖြစ်ပြီး ယခုစာတမ်းတွင် ဖော်ပြထားသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လမ်းပြမြေပုံမှလုပ်ငန်းများ ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤလမ်းပြမြေပုံကို REDD+အတွက် အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (TWG-SES) ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ၂၀၁၇ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး TWG အဖွဲ့ဝင်များ၊ အခြားအကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား UN-REDD အစီအစဉ်အဖွဲ့တို့မှ ပါဝင်ခြင်း၊ သုံးသပ်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ လမ်းပြမြေပုံတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် အဆိုပြုထားသော ပန်းတိုင်များနှင့် ချဉ်းကပ် ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်း၏ လွှမ်းခြုံရမည့် အတိုင်းအတာ၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် UNFCCC ၏ သတ်မှတ်ချက်များ အကျဉ်းချုပ်နှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလမ်းပြမြေပုံနှင့် ဆက်နွှယ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသော သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ဆဲ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဖော်ပြပါရှိပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်းကို ချမှတ်ရန် သဘောတရား မူဘောင်တစ်ရပ်ကို တင်ပြထားသကဲ့သို့ TWG-SES အတွင်း ဆွေးနွေးမှုများနှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက် ရမည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကို လည်း တင်ပြထားပါသည်။ လမ်းပြမြေပုံကို ရေးဆွဲရန် အသုံးပြုသည့်

လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်သက်ဆိုင်သော နောက်ခံ သတင်းအချက်အလက်များကို ဖော်ပြထားသသကဲ့သို့ လျာထားသော လုပ်ငန်းများ၊ တာဝန်ခွဲဝေမှုများနှင့် အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်များ အကျဉ်းချုပ်ပါဝင် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တစ်ခုကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

TWG-SES ၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ် ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းကို ချမှတ်ရန် အဆိုပြုထားသော လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကို အနှစ်ချုပ်တင်ပြရလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

- ၁။ အကျိုးဆက်စပ်သူများ၏ နောက်ဆုံးအချက်အလက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာစာရင်းပြုစုခြင်း၊ သင်တန်းပေးခြင်း၊ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို မျှဝေလှယ်လှဲခြင်းများအပါအဝင် အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ၂။ အလားအလာရှိသည့် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ (PAMs) ၏ အကျိုးအပြစ်များကို နိုင်ငံအဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် အကျိုးဆက်စပ်သူပေါင်းစုံနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည့် နည်းလမ်းအပါအဝင် သင့်လျော်သည့်နည်းလမ်းများဖြင့် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း၊
- ၃။ မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ (PLRs)၊ ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ၎င်းတို့နှင့်ဆက်နွှယ်သော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ပိုမိုအားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း၊
- ၄။ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ဆီလျော်စွာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ခြင်း၊
- ၅။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက် စနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ထိုအထဲတွင် သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်းနှင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းနည်းလမ်းများ ချမှတ်ခြင်းနှင့် သင့်လျော်သော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများ ချမှတ်ထားရှိခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။
- ၆။ REDD+အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို သတ်မှတ်ထားရှိခြင်း။

ဤလမ်းပြမြေပုံကို ရှေ့ပြေးစာတမ်း (working paper) တစ်ခုအဖြစ်သာ မှတ်ယူသင့်ပြီး အကျိုးဆက်စပ်သူများမှ အနာဂတ်တွင် လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲဖြည့်စွက်သွားနိုင်ပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်းများကို ရှေ့ဆက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လာသောအခါ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ အဆင့်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ကောင်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

၁။ မိတ်ဆက်နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် ယခုအခါ REDD+¹ ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။ REDD+ ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတကာ သဘောတူညီမှုဖြင့် ကုလသမဂ္ဂရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ထိန်းချုပ်ရေး ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် (UNFCCC) မှ သတ်မှတ်ထားသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ပါးသက်သာရေး အတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ပုံနည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

REDD+ ၏ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ သစ်တောကာဗွန်ပမာဏများကို ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် တိုးမြှင့်စေခြင်းဖြင့် လေထုတွင်းရှိ မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ ပါဝင်မှုနှုန်းကို လျော့ချရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ REDD+ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျော့ပါးသက်သာရေးသာမက လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးများကို ရရှိစေမည့် အလားအလာရှိကြောင်း REDD+ ဆိုင်ရာ UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက် များတွင်လည်း အသိအမှတ်ပြုထားပါသည်။ ဥပမာ သစ်တောကို မှီခိုအားထားနေရသော ရပ်ရွာလူမှုအသိုင်း အဝိုင်းများ၏ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများကို တိုးတက်စေခြင်းဖြင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ကြွယ်ဝသော သစ်တော နယ်မြေများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် အထောက်အကူဖြစ်ပြီး ရေအရင်းအမြစ်ထိန်းညှိပေးခြင်းကဲ့သို့သော သစ်တောများမှ ဆောင်ရွက်ပေးသည့် အခြားဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများကို တိုးတက်စေနိုင်ပါသည်။ လူများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ မရှိစေရန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း ကိုလည်း UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် အလေးပေးဖော်ပြထားပါသည်။ ဥပမာ REDD+ ဆောင်ရွက် ချက်များကြောင့် မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အရင်းအမြစ်များကို လက်လှမ်းမီမှုတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ပဋိပက္ခများ ပေါ် ပေါက်လာမည်ပါက သို့မဟုတ် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များသည် မြေအသုံးချမှုဖိအားများကို တစ်နေရာမှ အခြား တစ်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းရောက်ရှိသွားစေမည်ဆိုပါက နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

REDD+ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းရာတွင် ကောင်းကျိုးရလဒ်များသာ ထွက်ပေါ်စေမည့် နည်းလမ်း ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် နိုင်ငံများကို လမ်းညွှန်ပေးရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် REDD+ အတွက် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ၂၀၁၀ခုနှစ် မဏ္ဍီကိုနိုင်ငံ၊ ခန့်ခွန်းတွင် ကျင်းပသော ၁၆ကြိမ် မြောက် UNFCCC အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ညီလာခံတွင် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံအဆင့်တွင် အဆိုပါ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ (ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဟုလည်း ခေါ်ဆို) ကို ကျင့်သုံးဖော်ဆောင်မည့် ပွင်းလင်းမြင်သာထိရောက်သော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက သစ်တောနှင့် မြေအသုံးချမှု ကဏ္ဍများတွင် ဆောင်ရွက်မည့် အန္တရာယ်လျော့ပါးသက်သာရေးလုပ်ဆောင်ချက်များကို ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှု ရေးသာတူညီမျှရှိမှုတို့အား ထိခိုက်စေမှုမရှိဘဲ ဆောင်ရွက်သွားလိမ့်မည်ဟု အကျိုးဆက်စပ်သူများမှ ယုံကြည် စိတ်ချကြမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အား စိတ်ပူပန်ခြင်းမရှိအောင် အာမခံချက်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။²

¹UNFCCC အောက်တွင် သတ်မှတ်ထားသော REDD+ တွင် ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းများမှာ - Reducing Emissions from Deforestation and forest Degradation; plus - (သစ်တောပြုန်းတီးမှုများနှင့် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းမှုများမှ ကာဗွန်ထုတ် လွှတ်မှု လျော့ချခြင်း)။ နှင့် သစ်တောများ ထာဝရတည်တံ့စေရန် စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု၊ သစ်တောကာဗွန်ပမာဏများကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှုနှင့် သစ်တောကာဗွန်ပမာဏများ တိုးပွားစေမှု (UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက် 1/CP.16၊ အပိုဒ် ၇၀)၊ အပိုဒ် ၂ တွင် ထပ်မံ ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည်များကိုလည်း ကြည့်ပါရန်။

²UN-REDD Programme Safeguards Coordination Group (2016). Conceptual framework for country approaches to safeguards. Technical Brief 02. UN-REDD Programme, Geneva, Switzerland.

ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရင်းအမြစ်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ကုန်းမြေထိခိုက်ပျက်စီးမှုများကို တားဆီးကာကွယ်ခြင်း၊ ကျေးလက်ဒေသနေ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများကို တိုးတက်စေခြင်းနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေး ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်းနည်းလမ်းများမှတစ်ဆင့် အစိမ်းရောင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ရရှိစေရန်အတွက် REDD+ ကို အခွင့်အလမ်းတစ်ခုအနေဖြင့် အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရက ထုတ်ဖော်ကြေညာထားပါသည်။³ ယခု ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံတွင် တင်ပြထားသော REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် အမျိုးသားအဆင့် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းတစ်ခု ချမှတ်ရန် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်းများသည် ဤရည်ရွယ်ချက်ကို ပြည့်မြောက်စေမည့် အဓိကကျသော ခြေလှမ်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အမျိုးသား REDD+ မဟာဗျူဟာ တစ်ရပ် ချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်မှုများ ရှိနေပါသည်။ ထိုမဟာဗျူဟာ ချမှတ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို UN-REDD အစီအစဉ်၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ယင်းသည် REDD+ ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်နေမှုများထဲမှ တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် UN-REDD မိတ်ဖက်နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်လာပြီး ထိုအချိန်မှစတင်၍ UN-REDD ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် REDD+အဆင်သင့်ဖြစ်ရေး လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးကို ဆောင်ရွက်လာခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသား UN-REDD အစီအစဉ်သည် ၂၀၁၆ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် စတင်အသက်ဝင်လာပါသည်။ ထိုအစီအစဉ်မှ မျှော်မှန်းထားသည့် အဓိကရလဒ်များထဲမှတစ်ခုမှာ အမျိုးသားအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာကို ရေးဆွဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမဟာဗျူဟာတွင် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု လျှော့ချရေး သို့မဟုတ် သစ်တောကာဗွန်ပမာဏ တိုးပွားလာရေးတို့အတွက် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည့် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ (PaMs) ၏ အဓိကနယ်ပယ်များကို ဖော်ပြပေးထားမည်ဖြစ်ပြီး REDD+အတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားသော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများလည်း ပါဝင်ပါမည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် မဟာဗျူဟာ၌ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် ချဉ်းကပ်နည်းအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစီအစဉ်များကိုလည်း ဖော်ပြထားမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားအဆင့် UN-REDD အစီအစဉ်အတွင်းတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများသည် မျှော်မှန်းရလဒ် ၃ အောက်တွင် ပါရှိပါသည်။ မျှော်မှန်းရလဒ် ၃ မှာ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အမျိုးသားအဆင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ သတင်းစနစ်တစ်ခုကို ထူထောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခုစာတမ်းကို ရေးသားပြုစုခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းကို ချမှတ်ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်များ၊ ထိုလုပ်ငန်းအဆင့်အသီးသီး၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ရမည့် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် တာဝန်ခွဲဝေမှုများကို အကျဉ်းချုပ်တင်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်

³ မြန်မာနိုင်ငံ REDD+ အဆင်သင့်ဖြစ်မှု လမ်းပြမြေပုံ (၂၀၁၃) ကို ကြည့်ရန်။ http://www.myanmar-redd.org/ps-admin/uploads/redd_usermanual/1442500360.pdf

ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသော အကျိုးဆက်စပ်သူအားလုံးသည် လုပ်ငန်းစဉ်ကြီး တစ်ခုလုံးကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်သဘောပေါက်စေရန်နှင့် အခြားစိတ်ပါဝင်စားသောသူများအတွက် ဤ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိနိုင်အောင် သင့်လျော်သလို ဆောင်ရွက်ပေးရန်လည်း ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဤစာတမ်းကို အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ဆိုင်ရာ နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (TWG-SES)၏ ကြီးကြပ်ညွှန်ကြားမှုဖြင့် ရေးသားပြုစုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လမ်းပြမြေပုံတွင် ပါဝင်ရမည့် အချက်အလက်အကြောင်းအရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကနဦးဆွေးနွေးမှုများကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်တွင် ကျင်းပသော TWG-SES အစည်းအဝေးနှင့် ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉-၃၀ ရက်တွက် ကျင်းပသော REDD+ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတို့တွင် ဆွေးနွေး ခဲ့ပါသည်။ (အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို နောက်ဆက်တွဲ၏ အပိုင်း ၁ တွင် ကြည့်ပါရန်)။ အဆိုပါ ဆွေး နွေးမှုများကို အခြေခံကာ UN-REDD အဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များက စာတမ်းတစ်စောင်လုံးကို မူကြမ်းပြုစုပေးပြီး လုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များ၊ အခြားသော ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများသို့ ဖြန့်ဝေပေးပို့ကာ သုံးသပ်ချက်များကို တောင်းခံခဲ့ပါသည်။

အောက်ဖော်ပြပါ အပိုင်းများဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များ၊ လွှမ်းမိုးမှုအတိုင်းအတာတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးနေမှု အခြေအနေ (အပိုင်း ၂)၊ UNFCCC အောက်တွင် သဘောတူချမှတ်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံများမှ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးရမည့် သတ်မှတ်ချက်များ (အပိုင်း ၃)၊ ဤလမ်းပြမြေပုံတွင် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်းများနှင့်ဆက်စပ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပြီဖြစ်သော သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များ (အပိုင်း ၄) ကို တင်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း ၅ တွင် နိုင်ငံများမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ပုံနည်းလမ်းများ ချမှတ်နိုင်စေရန် UN-REDD အစီအစဉ်မှ ကူညီပံ့ပိုးပေးရာတွင် အသုံးပြုသော သဘောတရားမူဘောင်ကို တင်ပြထားပါသည်။ လုပ် ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကိုလည်း ရှင်းပြထားပြီး TWG-SES အတွင်း ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်မှုများနှင့်အညီ အဆင့်တိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကိုလည်း ချပြ ထားပါသည်။ အပိုင်း ၆တွင်မူ အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်းများ၊ ထိုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသူများနှင့် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များ ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တစ်ခုကို ဇယားဖြင့် တင်ပြပေးထားပါသည်။ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ အပါအဝင် လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နောက်ခံအကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို ဤစာတမ်း၏ နောက်ဆက်တွဲတွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

၂။ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမည့် အတိုင်းအတာတို့ကို ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများကြား တူညီစွာ နားလည်သဘောပေါက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၏ ကနဦးအဆင့်များတွင် လုပ်ဆောင်သင့်သည့် အဓိကလုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ (နောက်ပိုင်းတွင် ထပ်မံသိရှိလာသော အချက်အလက်များ၊ REDD+ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ထွက်ပေါ်လာသော စီမံကိန်းများနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်သင့်သည်ကိုလည်း သိရှိထားရပါမည်။)။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမည့် အတိုင်းအတာတို့ကို သတ်မှတ်ရန် ကနဦးဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများအား ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ မတ်လအတွင်း ကျင်းပခဲ့သော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ ယေဘုယျအချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ကြပါသည်။^၄

ပန်းတိုင်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း

မည်သည့်နိုင်ငံ၏ ချဉ်းကပ်နည်းအတွက်မဆို အရေးအကြီးဆုံးပန်းတိုင်တစ်ခုမှာ UNFCCCမှ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များ (အပိုင်း ၃ ကို ကြည့်ရန်) ကို ပြည့်မီအောင် ဖြည့်ဆည်းရေးပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့သော် နိုင်ငံများအနေဖြင့် ထိုပန်းတိုင်နှင့်အတူ တစ်ပါတည်း ပြည့်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားလိုသော ရည်ရွယ်ချက်များကိုလည်း ထပ်ဆောင်းချမှတ်ကောင်း ချမှတ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ REDD+ ကို လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်ထားသော အမျိုးသားမူဝါဒများကို အထောက်အပံ့ပြုနိုင်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် သို့မဟုတ် REDD+ ဆောင်ရွက်ချက်များကို သီးခြားအလှူရှင်များ သို့မဟုတ် ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညှိနှိုင်းကာ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာကို သတ်မှတ်ခြင်း

REDD+ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းတစ်ခုတွင် REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ (PaMs) အားလုံးကို အသုံးပြုသင့်သည်ဟု ယူဆဖွယ်ရှိပါသည်။ သို့သော် သစ်တောနှင့် မြေအသုံးချမှု ကဏ္ဍများရှိ မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်များသည် PaMs တွင် ပါဝင်မည် ဆိုသည်ကို အစဉ်အမြဲ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ၏ အတိုင်းအတာကို သတ်မှတ်နိုင်သည့် ရိုးရှင်းသော နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ အမျိုးသား REDD+ မဟာဗျူဟာ သို့မဟုတ် REDD+ လုပ်ငန်းစီမံချက်တွင် PaMs အဖြစ်ဖော်ပြပါရှိသော ဆောင်ရွက်ချက်များအားလုံးကို လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အချို့နိုင်ငံများသည် ၎င်းတို့၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းအား သစ်တောကဏ္ဍ နှင့်/သို့မဟုတ် အခြားသော မြေအသုံးချမှုနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် ကဏ္ဍများရှိ များပြားစုံလင်သော ဆောင်ရွက်ချက်အမျိုးမျိုးအတွက် လွှမ်းခြုံအသုံးပြုခြင်းဖြင့် စီမံအုပ်ချုပ်ရေး

^၄UN-REDD အစီအစဉ် (၂၀၁၅) ကိုလည်း ကြည့်ပါရန်။ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်းများ။ ကနဦးအတွေ့အကြုံများနှင့် ထွက်ပေါ်လာသော သင်ခန်းစာများအပေါ် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်။ နည်းပညာအရင်း အမြစ်များအတွဲ ၂၊ UN-REDD အစီအစဉ်အတွင်းရေးမှူးရုံး၊ ဂျီနီဗာ၊ ဆွစ်ဇာလန်။

ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူစေပြီး စံချိန်စံညွှန်းများကိုလည်း အစပ်အဟပ်မိစေပါသည်။⁵ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ REDD+ PaMs များကို အပြည့်အစုံ သတ်မှတ်ပြီးပြီဆိုသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် လွှမ်းခြုံမည့်အတိုင်းအတာကို သတ်မှတ်ရန် ပိုမိုလွယ်ကူသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ

လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအတွင်းတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင် ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် အတိုင်းအတာကို အများသဘောတူညီမှုဖြင့် ကနဦးသတ်မှတ်ခဲ့ကြပါ သည်။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံ REDD+ လုပ်ငန်းစဉ်၏လိုအပ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီစေရန်အတွက် နောက်ပိုင်းအဆင့် များတွင် အဆိုပါအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြင်ဆင်သွားရန်လည်း သဘောတူခဲ့ကြ ပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအား နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်မှုလုပ်ငန်းစဉ် (national clarification of safeguards) (အပိုင်း ၅ ကို ကြည့်ရန်) တွင်လည်း အဆိုပါပန်းတိုင်များနှင့် အတိုင်းအတာတို့ကို ထပ်မံသုံးသပ်စဉ်းစားနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခုကို ရရှိ နိုင်ပါသည်။

ကနဦးသတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော ပန်းတိုင်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

- UNFCCC ၏ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များ ပြည့်မီစေရန်၊
- စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အပိုင်းကဏ္ဍများနှင့် သစ်တောသယံဇာတများ ထာဝရတည်တံ့စေရေးအတွက် ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်၊
- ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ပံ့ပိုးကူညီရန်နှင့် မြေနှင့်သစ်တောလုပ်ပိုင်ခွင့်များ တိုးတက် လာစေရန်၊
- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရာတွင် EIA နှင့် SIA လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အပါ အဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သွားရန်၊
- ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်ဖြစ်လာရန် အလားအလာရှိသူများ (ဥပမာ - Green Climate Fund - GCF) ၏ ကာ ကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ မူဘောင်များကို လိုက်နာနိုင်အောင် ကူညီပံ့ပိုးပေးရန်။

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်း၏ လွှမ်းခြုံရမည့်အတိုင်းအတာနှင့်စပ်လျဉ်း ၍ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်လာသူများမှ ဆွေးနွေးခဲ့ကြရာ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လွှမ်းခြုံ ဆောင်ရွက်ရန် အကြံပြုသော်လည်း အခြားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကမူ အတိုင်းအတာအားဖြင့် သေးငယ်ပြီး အလွယ်တကူ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် အနေအထားတစ်ခုဖြင့် စတင်သင့်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ပြီး နောက်တွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်နည်းသည် ကနဦးတွင် အမျိုးသား REDD+ မဟာ ဗျူဟာတွင် ပါရှိသည့် REDD+ PaMs များကိုသာ လွှမ်းခြုံရန် တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ နောက်ပိုင်းအဆင့်တွင် သစ်တောများမှ ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများအပေါ် အခကြေးငွေပေးဆောင်ခြင်း (payments for ecosystem

⁵UN-REDD အစီအစဉ် (၂၀၁၅) ကိုလည်း ကြည့်ပါရန်။ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်းများ။ ကနဦးအတွေ့အကြုံများနှင့် ထွက်ပေါ်လာသော သင်ခန်းစာများအပေါ် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်။ နည်းပညာအရင်း အမြစ်များအတွဲ ၂၊ UN-REDD အစီအစဉ်အတွင်းရေးမှူးရုံး၊ ဂျီနီဗာ၊ ဆွစ်ဇာလန်။

services) ဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများကို ထည့်သွင်းကာ ဤလွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာကို တိုးချဲ့ရန်ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြရန်လည်း သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။

၃။ UNFCCC အောက်ရှိ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များ

ခန့်ခွန်းသဘောတူညီချက်များ (UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက် 1/CP. 16) တွင် ဖော်ပြထားသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ခုနစ်ခု၏ စာသားအပြည့်အစုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

(က) လုပ်ဆောင်ချက်များသည် အမျိုးသားအဆင့်သစ်တောစီမံကိန်းများ၊ အစီအစဉ်များ၊ သင့်လျော်သည့် နိုင်ငံတကာကွန်ဗင်းရှင်းများ၊ သဘောတူညီချက်များကို အားဖြည့်ထောက်ပံ့ပေးခြင်း သို့မဟုတ် တသမတ်တည်းဖြစ်စေခြင်း၊

(ခ) နိုင်ငံ၏ ဥပဒေများ၊ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်မှုတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသည့် ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး ထိရောက်သော သစ်တောအုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံများ၊

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာတာဝန်ဝတ္တရားများ၊ နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ဥပဒေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ၊ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံမှ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ရပိုင်ခွင့်များဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကြေညာစာတမ်းကို လက်ခံအတည်ပြုထားမှုကို သိရှိသတိပြုခြင်းအားဖြင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အသိပညာဗဟုသုတများနှင့် ရပိုင်ခွင့်များကို လေးစားခြင်း၊

(ဃ) ဤဆုံးဖြတ်ချက်၏ စာပိုဒ် ၇၀ နှင့် ၇၂ တွင် ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားသော REDD+ လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် သင့်လျော်သော အကျိုးဆက်စပ်သူများ၊ အထူးသဖြင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများမှ အပြည့်အဝထိရောက်စွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု၊^၆

(င) ဤဆုံးဖြတ်ချက်၏ စာပိုဒ် ၇၀ တွင် ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို သဘာဝသစ်တောများအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်အတွက် အသုံးပြုမည့်အစား သဘာဝသစ်တောများနှင့် ထိုသစ်တောများ၏ ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လိုစိတ်ရှိလာအောင် ဆွဲဆောင်အားပေးရန် နှင့် အခြားသော လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများ တိုးပွားလာအောင် ဆောင်ရွက်ရန် အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များသည် သဘာဝသစ်တောများနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သည့်လုပ်ငန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေခြင်း၊^၇

^၆ REDD+ လုပ်ဆောင်ချက်များအားလုံးကို ဆိုလိုပါသည် - ဆုံးဖြတ်ချက် 1/CP.16 ၏ စာပိုဒ် ၇၀ တွင် REDD+ တွင် ပါဝင်သည့် REDD+ ‘လုပ်ဆောင်ချက်’ ငါးခု၏တရားဝင်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ ပါဝင်ပါသည်။

^၇ နိုင်ငံအများစုတွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများ ရေရှည်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်မှုနှင့် ၎င်းတို့နှင့်သစ်တောများ၏ အပြန်အလှန်မှီခိုနေမှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ရပိုင်ခွင့်များဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကြေညာစာတမ်းနှင့် နိုင်ငံတကာမိခင်ကမ္ဘာမြေနေ့တို့တွင် ဖော်ပြပါရှိပါသည်။

(စ) လေထုတွင်းသို့ ကာဗွန်များ ပြန်လည်ထုတ်လွှတ်နိုင်မှု အန္တရာယ်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ၊

(ဆ) ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ စီမံချက်ပြင်ပရှိ နေရာများတွင် ပြောင်းရွှေ့ဖြစ်ပေါ်မှုများကို လျော့ချသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ။

UNFCCC စည်းမျဉ်းများအရ အဆိုပါကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်ဆက်နွှယ်၍ နိုင်ငံများအား အောက်ပါ သတ်မှတ်ချက်သုံးခုကို လိုက်နာဖြည့်ဆည်းပေးရန် တောင်းဆိုထားပါသည်။

သတ်မှတ်ချက် ၁ - ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ကိုက်ညီသည့် နည်းလမ်းဖြင့် REDD+ လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်

မည်သည့် ရန်ပုံငွေရင်းမြစ် သို့မဟုတ် အမျိုးအစားဖြင့်လုပ်ကိုင်သည်ဖြစ်စေ REDD+ လုပ်ငန်းများအား ခန့်ခွန်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို အားပေးမြှင့်တင်ပံ့ပိုးသည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။^၈ နိုင်ငံ များသည် REDD+ လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်စဉ်အတွင်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အစီအမံများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သတ်မှတ်ဖော် ထုတ်ထားသင့်သည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သတ်မှတ်ချက် ၂ - ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နေပုံ၊ လေးစားလိုက်နာ ပုံများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည့် စနစ်တစ်ခု တည်ထောင်ရန်

REDD+ တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုသော နိုင်ငံများသည် REDD+ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်နေသည့် အဆင့်များအားလုံးတွင် ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုစနစ်ကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နေပုံ၊ လေးစားလိုက်နာ ပုံများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည့် စနစ်တစ်ခုကို တည်ထောင်ထားရှိ ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။^၉ ယင်းစနစ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများသတင်းစနစ် (Safeguards Information System - SIS) ဟု ရည်ညွှန်း ခေါ်ဝေါ်လေ့ ရှိပါသည်။

UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်များအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစနစ်သည် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည် - ^{၁၀}

- ဆုံးဖြတ်ချက် 1/CP.16၊ နောက်ဆက်တွဲ ၁၊ စာပိုဒ် ၁ တွင် ဖော်ပြထားသည့် လမ်းညွှန်များနှင့် ကိုက်ညီ သင့်သည်။^{၁၁}

^၈ ဆုံးဖြတ်ချက် 1/CP.16၊ စာပိုဒ် ၆၉၊ ဆုံးဖြတ်ချက် 2/CP.17၊ စာပိုဒ် ၆၃

^၉ UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက် 1/CP.16၊ စာပိုဒ် ၇၁ (ဃ)

^{၁၀} UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက် 12/CP.17၊ စာပိုဒ် ၂

^{၁၁} ထိုဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည် - (က) သဘောတူညီချက်၏ အပိုဒ်ခွဲ ၂ တွင် ဖော်ပြထားသော ရည်ရွယ်ချက် ပြည့်မြောက်စေရေးအတွက် ကူညီပံ့ပိုးရန်၊ (ခ) သဘောတူညီချက်၏ အပိုဒ်ခွဲ ၄၊ စာပိုဒ် ၃ တွင် ဖော်ပြထားသော ကတိကဝတ်များ ဖြည့်ဆည်းရေး ကူညီပံ့ပိုးရန်၊ (ဂ) နိုင်ငံများမှ ဦးဆောင်ပြီး နိုင်ငံများမှ ရရှိနိုင်သည့် နည်းလမ်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်၊ (ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီရန်နှင့် သစ်တောများ၊ အခြားဂေဟစနစ်များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်၊ (င) အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစားပေးမှုများ၊ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ အခြေအနေများ၊ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများနှင့် အညီဆောင်ရွက်ရန်နှင့် နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအာဏာကို လေးစားသင့်သည်၊ (စ) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆိုင်ရာ အမျိုးသားလိုအပ်ချက်များ၊ ပန်းတိုင်များနှင့် ကိုက်ညီစေရန်၊ (ဆ)

- သင့်လျော်သည့် အကျိုးဆက်စပ်သူအားလုံး လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်သည့် ပွင့်လင်းမြင်သာရှိပြီး တစ်သမတ်တည်းရှိသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးသင့်ပြီး နောက်ဆုံးရအချက်အလက်များကို ပုံမှန် ဖြည့်သွင်းပေးနေသင့်ပါသည်။
- အချိန်ကာလကြာလာသည်နှင့်အမျှ တိုးတက်မှုများ ရှိစေရန်အတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသင့်ပါသည်။
- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နေပုံနှင့် လေးစားလိုက်နာပုံများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးသင့်ပါသည်။
- နိုင်ငံတော်မှဦးဆောင်သင့်ပြီး နိုင်ငံအဆင့်တွင် အကောင်အထည်ဖော်သင့်ပါသည်။
- ရှိနေပြီးသားစနစ်များပေါ်တွင် သင့်လျော်သလို အားပြုဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

သတ်မှတ်ချက် ၃ - ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နေပုံနှင့် လေးစားလိုက်နာပုံများအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များအနှစ်ချုပ်ကို တင်ပြပေးရန်

ရလဒ်များကို အခြေခံသည့် ရန်ပုံငွေများ လက်ခံရရှိစေရန်အလို့ငှာ နိုင်ငံများသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နေပုံနှင့် လေးစားလိုက်နာပုံတို့ကို ထင်ရှားပြသနိုင်သည့် နောက်ဆုံးရသတင်းအချက်အလက်များ အနှစ်ချုပ်ကို တင်ပြပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။¹² ထို့ပြင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်အနှစ်ချုပ်များကို ပုံမှန်တင်ပြသင့်ပြီး UNFCCC နှင့် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံကြား ဆက်သွယ်မှုများ သို့မဟုတ် COP မှ သတ်မှတ်ပေးထားသော အခြားသော ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးသင့်သည်ဟု UNFCCC က သတ်မှတ်ထားပါသည်။ UNFCCC သို့ မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက် သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးပို့နိုင်သော နောက်ထပ်နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ UNFCCC REDD+ ဝက်ဆိုက်မှတစ်ဆင့် ပေးပို့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။¹³

၄။ REDD+ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ယခင်က/လက်ရှိဆောင်ရွက်နေဆဲ လုပ်ငန်းများ

ဤလမ်းပြမြေပုံတွင် ပါရှိသည့် လုပ်ငန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကောင်းမွန်သော အစဉ်အလာကျင့်ထုံးများနှင့်ဆက်နွှယ်သော လုပ်ဆောင်ချက်အချို့နှင့် REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပထမခြေလှမ်းများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်သော လုပ်ငန်းများအပေါ်တွင် အားပြုသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နေသည့်တစ်ချိန်တည်းတွင် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ဆင်းရဲမှုလျှော့ချရေးတို့နှင့်ဆက်စပ်အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ (ဇ) နိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေး လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊ (ဈ) စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုအတွက် ကူညီပံ့ပိုးမှုများအပါအဝင် ကြိုတင်ခန့်မှန်းတွက်ဆနိုင်သည့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် နည်းပညာကူညီပံ့ပိုးမှုများကို လုံလောက်စွာ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်၊ (ည) ရလဒ်များကို အခြေပြုရန်၊ (ဋ) သစ်တောများ ထာဝရတည်တံ့စေရန် စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုကို အားပေးမြှင့်တင်ရန်။

¹² ဆုံးဖြတ်ချက် 9/CP.1 စာပိုဒ် ၄၊ UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက် 2/CP.17၊ op cit၊ စာပိုဒ် ၆၃ နှင့် ၆၄၊

¹³ ဆုံးဖြတ်ချက် 12/CP.19၊ စာပိုဒ် ၂ နှင့် ၃၊

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ဆက်နွယ်အပ်စပ်မှုအရှိဆုံး ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည့် သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်နေဆဲ ဖြစ်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါသည် -

- သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန (MONREC) အောက်ရှိ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ကာ နိုင်ငံတကာအပူပိုင်းဒေသသစ်အဖွဲ့အစည်း (ITTO)၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် REDD+ အတွက် လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခြေခံစည်းမျဉ်းများနှင့် စံသတ်မှတ်ချက်များကို ရေးဆွဲခြင်း။ ထို အခြေခံစည်းမျဉ်းများနှင့်စံသတ်မှတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန် အတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို ချမှတ်ခြင်းနှင့် ခန့်ခွန်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့်ကိုက်ညီအောင် သတ်မှတ်ခြင်းများအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။¹⁴
- MONREC အောက်ရှိ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန (ECD) မှ ဦးဆောင်၍ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ADB) ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် မြေအသုံးချမှုရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေးစီမံချက်များအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများ ဆန်းစစ်လေ့လာချက် (EIA) အတွက် လမ်းညွှန်ကို ရေးဆွဲပြုစုခြင်း။¹⁵ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြောင်း သေချာစေမည့် မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ (PLRs) တွင် ပါဝင်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်လေ့လာချက်၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်လေ့လာချက်(SIA)နှင့် မဟာဗျူဟာကျ ပတ်ဝန်းကျင်/လူမှုရေး ဆန်းစစ်လေ့လာချက် (SEA and SSA) တို့၏ အခန်းကဏ္ဍကို PLR များအား ပြန်လည်သုံးသပ်သည့်အခါတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသွားပါမည်။¹⁴ ထိုလမ်းညွှန်ချက်များတွင် ပါဝင်သော အချက်များသည် စဉ်းစားသုံးသပ်နေသော REDD+ PaMများ၏ အကျိုးအပြစ်များကို လေ့လာသည့်နေရာတွင်လည်း အသုံးဝင်နိုင်ပါသည်။¹⁴
- ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပြီး ဖင်လန်နိုင်ငံ၊ ဆွီဒင်နိုင်ငံနှင့် ယူကေအစိုးရများက UNDP မှတစ်ဆင့် ပေးသော ပံ့ပိုးကူညီမှုများဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ(SDGs) အတွက် ညွှန်ကိန်းများ ပြုစုမှုလုပ်ငန်း။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်မှ ထွက်လာသော အချက်အလက်အစုများနှင့် ညွှန်ကိန်းများကို SIS စနစ် တည်ထောင်သည့်နေရာတွင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။¹⁴

REDD+ အဆင်သင့်ဖြစ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပြီဖြစ်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ဆက်နွယ်သည့် လုပ်ငန်းများထဲတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါသည် -

- MONREC အောက်ရှိ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ သစ်တောသုတေသနဌာန၊ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ GAD၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှ ကိုယ်စားလှယ်များသာမက MERN၊ POINT၊ IP/EM၊ FSWG၊ FOW၊ မေတ္တာ၊ KCWG၊ CHRO၊ သစ်တောသယံဇာတနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအသင်း (FREDA) နှင့် Center for People and Forests (RECOFTC) ကဲ့သို့သော အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သည့် အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကာကွယ်

¹⁴အပိုင်း ၅ တွင် ပါဝင်သည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်းအဆင့်များအား ဖော်ပြထားချက်ကို ကြည့်ပါရန်
¹⁵လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကို ဆန်းစစ်လေ့လာရန်အတွက် အလားတူလမ်းညွှန်များကို ရေးဆွဲရန် စီစဉ်လျက်ရှိပြီး ထိုလုပ်ငန်းမှ ရလဒ်များကို အချိန်မီရရှိပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် ထည့်သွင်းသင့်ပါသည်။

စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်း။ TWG-SES သည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းကို ချမှတ်သည့်နေရာတွင် ဦးဆောင်သည့်အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

- REDD+ နှင့်အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း။ REDD+ PaMs ၏ အကျိုးအပြစ်ဖြစ်နိုင်ခြေများအပါအဝင် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် ထိုလေ့လာမှုမှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။¹⁶
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ အတွက် အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှု လမ်းညွှန်များကို ရေးဆွဲပြုစုခြင်း။
- အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူအုပ်စုအမျိုးမျိုးအတွက် REDD+ ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ ကျင်းပခြင်း။ ပထမအသုတ်သင်တန်းများကို ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ကျင်းပသည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် TWG-SES အဖွဲ့ဝင်များအတွက် သီးသန့်ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ သင်တန်းကျင်းပရခြင်း၏ ယေဘုယျရည်ရွယ်ချက်မှာ REDD+ အကယ်ဒမီမှ သင်တန်းဆရာများ၏ အကူအညီဖြင့် အဓိကကျသော အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများကြား REDD+အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် နားလည်သိရှိမှုများကို မြှင့်တင်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားအဆင့် REDD+ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသော ဦးစီးဌာနများနှင့် သင့်လျော်သည့် CSO များမှ ကိုယ်စားပြုတက်ရောက်သူ ၂၅ ဦး ရှိပါသည်။

၅။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းကို ချမှတ်ခြင်း

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ အခြေအနေများမတူညီနိုင်သလို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ဖော်ဆောင်ရန်အတွက် နိုင်ငံများတွင် ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးအစီအမံများ (ဥပဒေရေးရာမူဘောင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်များအပါအဝင်) ပေါ်တွင် အားပြုဆောင်ရွက်နိုင်မှု အတိုင်းအတာသည်လည်း မတူညီနိုင်ပါ။ ထို့အကြောင်းကြောင့် REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လေးစားလိုက်နာမှုအတွက် သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် နည်းစနစ်များသည် နိုင်ငံတစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြား များစွာ ကွဲပြားခြားနားနိုင်ပါသည်။ ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ‘နိုင်ငံအလိုက်ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်း’၏ အခြေခံသဘောတရားတွင် အဆိုပါအချက်ကို အသိအမှတ်ပြုထားပါသည်။ နိုင်ငံအများအပြားတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းကို ကျင့်သုံးရာ၌ ရှိနေသည့် သစ်တော၊ မြေအသုံးချမှုတို့နှင့်ဆက်နွှယ်သော အုပ်ချုပ်ရေးအစီအမံများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အားကောင်းစေခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့်အခါ အားဖြည့်ထောက်ပံ့ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ခြင်း နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်ဆိုလျှင် ပိုမိုထိရောက်အကျိုးရှိကြောင်း တွေ့ရှိနေရပါသည်။ သို့သော် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအသစ်

¹⁶ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများအကြောင်း ပိုမိုအသေးစိတ်သော အချက်အလက်များနှင့် စာရင်းအပြည့်အစုံအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ အဆင့်သင့်ဖြစ်ခြင်းလမ်းပြမြေပုံတွင် ကြည့်ရန်။ http://www.myanmar-redd.org/ps-admin/uploads/redd_usermanual/1442500360.pdf

များ၊ ဥပဒေအသစ်များ သို့မဟုတ် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအသစ်များ ချမှတ်ကာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုသင့်ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။

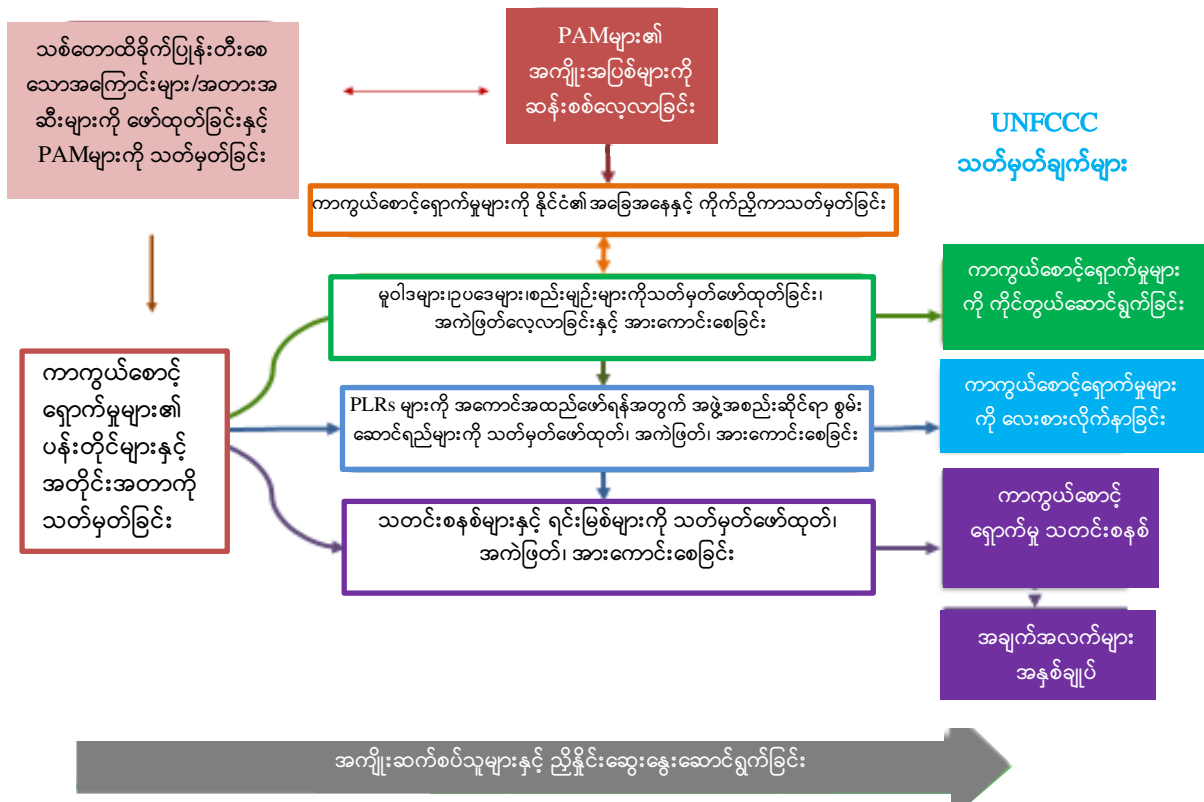
UN-REDD အစီအစဉ်သည် နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများ ထိုသို့ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစီအစဉ်မှ ကူညီပံ့ပိုးမှုများကို မိတ်ဖက်နိုင်ငံများ၏ လိုအပ်ချက်များ၊ ဦးစားပေးကိစ္စရပ်များအား တုံ့ပြန်ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်လောက်အောင် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသည့် ပုံစံဖြင့် ပံ့ပိုးပေးရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ သို့သော် ယနေ့အချိန်အထိ ရရှိခဲ့သည့် နိုင်ငံများ၏ အတွေ့အကြုံများအရ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ရွေးချယ်ရမည့် အရာများအတွက် လုပ်ဆောင်သင့်သည့် ယေဘုယျလုပ်ငန်းအချို့ ရှိနေပြီး နိုင်ငံများမှ ၎င်းတို့၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချည်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းများကို ရေးဆွဲချမှတ်သည့်နေရာတွင် ထိုလုပ်ငန်းအဆင့်များကို အသုံးပြုရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

၅-၁။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချည်းကပ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းနှင့် SIS ကို ချမှတ်တည်ထောင်ရန်အတွက် ယေဘုယျလုပ်ငန်းအဆင့်များ

နိုင်ငံများမှ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းများကို ပုံ ၁ တွင် အဆင့်ဆင့်တင်ပြထားပါသည်။ လက်တွေ့တွင် များသောအားဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းများအား တစ်ဆင့်ပြီးမှတစ်ဆင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းထက် တစ်ပြိုင်တည်း ဆောင်ရွက်ရလေ့ရှိကြောင်း သတိပြုသင့်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တစ်ဆင့်ချင်းစီကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကာ ထပ်မံနားလည်သိရှိလာသော အချက်အလက်အသစ်များကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းသွားမည်ဆိုပါက ပို၍ လက်တွေ့ကျကျ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးမှ ထွက်ပေါ်လာသောရလဒ်များ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အစပ်အဟပ်မိမိ ကိုက်ညီမှုရှိစေရန်အတွက် တုံ့ပြန်အကြံပြုမှုများ အပြန်အလှန် ရယူကာ ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် အကြိမ်ကြိမ် ပြုပြင်ဆောင်ရွက်သွားရမည့် နေရာများကို ခေါင်းနှစ်ဖက်ပါသောမြားများဖြင့် ပြသထားသည်ကို ပုံတွင် တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သဘောတရားမူဘောင်၏ အဓိကအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုချင်းစီ၏ အကျဉ်းချုပ်ရှင်းလင်းချက်များအား အောက်ပါပုံ ၁ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ပုံ ၁ - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းကို ချမှတ်ရာတွင် လုပ်ဆောင်ရမည့် ယေဘုယျလုပ်ငန်းအဆင့်များ¹⁷

ချမှတ်ကျင့်သုံးရန် ရည်ရွယ်သော မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ (PaMs) ၏ အကျိုးအပြစ်ကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် နိုင်ငံ၏ အခြေအနေပေါ်မူတည်ကာ REDD+ ၏ အကျိုးအပြစ်များကို ထိရောက်စွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်သည့် ဒီဇိုင်းပုံစံကို ရေးဆွဲဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့သော ဒီဇိုင်းပုံစံကို ရေးဆွဲနိုင်ရန်အတွက် ရည်မှန်းထားသော သို့မဟုတ် စဉ်းစားသုံးသပ်နေသော REDD+ PaM များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြေရှိသည့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကို ဆန်းစစ်လေ့လာမည်ဆိုလျှင် အကျိုးရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စူးစိုက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းများကို သိရှိနိုင်ရန်နှင့် အရေးကြီးသည့်ကိစ္စရပ်များကို သတိမမူဘဲ လျှစ်လျူရှုမိခြင်းမျိုး မရှိစေရန်အတွက် ဤအဆင့်သည် အရေးကြီးပါသည်။ ထို့ပြင် အမျိုးသား REDD+ မဟာဗျူဟာ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစီမံချက်ထဲတွင် ထည့်သွင်းရမည့် PaMများကို ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကိုလည်း ဤအဆင့်မှ ရရှိနိုင်ပါသည်။ သို့မှသာ

¹⁷ This diagram is a simplified version of Figure 1 in: [UN-REDD Programme Safeguards Coordination Group \(2016\). Conceptual framework for country approaches to safeguards. Technical Brief 02. UN-REDD Programme, Geneva, Switzerland.](#)

PaM များ၏ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်မှု အတိုင်းအတာမှာ မြင့်မားလာပြီး စီမံကိုင်တွယ်ရန် လိုအပ်သည့် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေများ၊ အန္တရာယ်များ ကြွင်းကျန်နေနိုင်သည့် နယ်ပယ်များကို သာမက အကျိုးကျေးဇူးများ တိုးပွားရရှိစေရန် ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရမည့် နယ်ပယ်များကိုလည်း သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ (PLRs) အား သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းစေခြင်း

နိုင်ငံအများစုရှိ တည်ဆဲဥပဒေမူဘောင်များနှင့် နိုင်ငံရေးမူဘောင်များသည် ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ကိစ္စရပ်များကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပြီး ဖြစ်ကြပါသည်။ ဥပမာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ နယ်မြေဒေသများတွင် ဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်ထားသော လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းရင်းသားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးရန် သို့မဟုတ် အချို့သော စီမံချက်အမျိုးအစားများအတွက် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများနှင့် ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများအပေါ် သက်ရောက်မှုများကို ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများ ပြုလုပ်ရန် ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအစီအမံများကို အသစ်ချမှတ်ခြင်းထက် ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သော မူဘောင်များပေါ်တွင် အခြေပြုခြင်းသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်နှင့် လေးစားလိုက်နာရန် ပိုမိုလွယ်ကူသော နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ လက်ရှိ PLR များမှ ကောင်းစွာကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းထားပြီးဖြစ်သော ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေသေးသော PLR များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်လေ့လာမှုအား မကြာခဏ ပြုလုပ်လေ့ရှိကြပါသည်။ PLR သုံးသပ်လေ့လာမှုတွင် သက်ဆိုင်ရာ မူဝါဒ သို့မဟုတ် ဥပဒေစာရွက်စာတမ်း အသီးသီး၏ စကားလုံးအသုံးအနှုန်းများ (ဆိုလိုသည်မှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို တည်ဆဲမူဘောင်များဖြင့် မည်သို့ ‘ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရမည်’ ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားချက်များ) ကိုသာမက ယင်းတို့အား မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေသနည်းဆိုသည်ကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။ ထိုသို့လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နေသည့် အတိုင်းအတာကို သုံးသပ်လေ့လာထားမှသာလျှင် REDD+ PaM များကို ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို မြေပြင်တွင် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ‘လေးစားလိုက်နာ’ နိုင်မည်ဆိုသည်ကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သုံးသပ်လေ့လာမှု၏ ရလဒ်များပေါ် အခြေပြုကာ PLR များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် သို့မဟုတ် PLR များတွင် ကွာဟချက် တစ်စုံတစ်ရာ တွေ့ရှိရပါက ဖြည့်ဆည်းရန် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းအဆင့်များကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ PLR များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းစေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ချမှတ်ရန်လျာထားသော PaM များ၏ အကျိုးအပြစ်သုံးသပ်ချက်မှ ရလဒ်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဤလုပ်ငန်းသည် ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုသည့် လုပ်ငန်း (အောက်တွင်ကြည့်ပါ) နှင့်လည်း များစွာ ချိတ်ဆက်မှုရှိပါသည်။

နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့်ကိုက်ညီကာ ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ခြင်း

ခန့်ခွန်းတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ခဲ့ကြသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများသည် REDD+ လုပ်ငန်းများကို ဒီဇိုင်း ပုံစံရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်သည့်အခါတွင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် အဓိကကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (အပိုင်း ၃ တွင် ကြည့်ရန်)။ သို့သော် ချမှတ်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ တွင် ယေဘုယျဆန်သော စကားလုံးအသုံးအနှုန်းများကိုသာ သုံးနှုန်းထားသဖြင့် REDD+ နိုင်ငံများ ဖြစ်လာရန် အလားအလာရှိသည့် နိုင်ငံများတွင် တွေ့ရှိရမည့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ၊ လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ အခြေအနေအမျိုးမျိုးနှင့်ကိုက်ညီကာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများတွင် အသုံးပြုသည့် ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းများကို အဓိပ္ပါယ် ပြန်ဆိုကောက်ယူပုံ၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုတစ်ခုချင်းစီနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အဓိကအလေးထားရမည့် ကိစ္စရပ် များကို ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများအားလုံး တူညီစွာ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ထားရန် အကြံ ပြုလိုပါသည်။ ထိုသို့တူညီစွာနားလည်သဘောပေါက်မှုသည် မိမိနိုင်ငံ၏အခြေအနေနှင့်လျော်ညီစွာ ခန့်ခွန်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လိုက်နာကျင့်သုံးသည့်နေရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်ပါသည်။ အကျိုးဆက်စပ် သူများအား တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေမှု လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်းတွင် ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက် မှုများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုခြင်းအား ထည့်သွင်းလုပ်ဆောင်ကာ ဆွေးနွေးမှုများမှ ထွက်ပေါ်လာ သော ရလဒ်များကို တရားဝင်စာတမ်းတစ်ခုအဖြစ် ထုတ်ပြန်ထားနိုင်ပါ က အကျိုးရှိနိုင်ကြောင်း နိုင်ငံအများ အပြားတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီကာ ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်သည့်လုပ်ငန်းတွင် ချမှတ်ကျင့်သုံးရန် လျာထားသည့် PaMများ၏ အကျိုးအပြစ် လေ့လာဆန်းစစ်ချက်မှ ရလဒ်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် PLR များကို သုံးသပ် လေ့လာမှုနှင့်လည်း နီးကပ်စွာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းကာ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရှင်းရှင်း လင်းလင်းသတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုပြီးပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုတစ်ခုချင်းစီနှင့် ဆက်နွှယ်မှုအရှိဆုံး PLR များနှင့် PLR စနစ်အတွင်းရှိ ကွာဟချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန် ပိုမိုလွယ်ကူသွားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုသော စာတမ်းတွင် ပါရှိသည့် အဓိကကျသော PLR များ ကို ရည်ညွှန်းကိုးကားရာတွင်လည်းကောင်း၊ ယင်း၏ စကားလုံးအသုံးအနှုန်းများသည် ဥပဒေဆိုင်ရာ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် ကိုက်ညီကြောင်း သေချာအောင် လုပ်ဆောင်ရာတွင်လည်းကောင်း အသုံးဝင်ပါသည်။

PLR များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းစေခြင်း

ဤလုပ်ငန်းကို PLR များအား ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုပေါ်တွင် အခြေပြုကာ သို့မဟုတ် ပေါင်းစပ်ကာ ဆောင်ရွက် နိုင်ပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ဆက်နွှယ်သည့် အဓိက PLR များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ၊ ရရှိနိုင်သော အရင်းအမြစ်များ (ဝန်ထမ်းများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ၊ ပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် ရန်ပုံငွေများ) ကို သုံးသပ်လေ့လာရပါမည်။ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိထားသော ကွာဟချက်များကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အကြောင်းရင်း အချို့ကို ထိုသုံးသပ်လေ့လာချက်မှတစ်ဆင့် သိရှိနိုင်ပြီး ထိုအကြောင်းရင်းများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်

သည်များကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ PLR မူဘောင် အားကောင်းစေရေးအတွက် အဆိုပြုလွှာများ ရေးသားပြုစုသောအခါတွင်လည်း အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုမှ ထွက်ပေါ်လာ သည့် ရလဒ်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရှိနေသည့် ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် အဆိုပြုမည့် PLR အသစ်များ သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အသစ်များကို အဆိုပြုရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအခါ အဆိုပြုရန်ရှိသည့် PLR များကို အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုလိုအပ်ချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ထိုဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုက အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်စနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း နှင့် အားကောင်းစေခြင်း

UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်များ (အပိုင်း ၃တွင် ကြည့်ရန်) အရ နိုင်ငံများသည် ၎င်းတို့၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု သတင်းစနစ် (SIS) အတွက် အခြေခံအဖြစ် ရှိနှင့်ပြီးသား သတင်းစနစ်များကို သင့်လျော်ပါက အသုံးပြုသင့် ပါသည်။ SIS အတွက် အချက်အလက်များကို ပေးနိုင်မည့် သင့်လျော်သော သတင်းရင်းမြစ်များနှင့် စနစ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ပထမဆုံးလုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းမှာ REDD+ ကို အကောင်အထည်ဖော် နေသည့်ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ပုံ၊ လေးစားလိုက်နာပုံ တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့် သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစားများကို မှတ်တမ်းတင်ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကို သိရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းအဆင့်တွင် နိုင်ငံ၏ REDD+အတွက် မဟာဗျူဟာကျ ချဉ်းကပ်မှု၊ အဆိုပြုထားသော REDD+ PaM များ၏ အတိုင်းအတာနှင့် သဘာဝ (ဥပမာ လိုအပ်သော သတင်း အချက်အလက်များအား ရယူစုဆောင်းရမည့် နေရာဒေသများနှင့် ကဏ္ဍများကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရန်)၊ အကျိုး အပြစ် ဆန်းစစ်လေ့လာချက်၏ ရလဒ်များ၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့်ကိုက်ညီ ကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်စေမှုနှင့် PLR သုံးသပ်လေ့လာမှုများ၏ ရလဒ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ သတင်းလိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီးပြီဆိုသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သတင်းစနစ်အမျိုးမျိုးမှ SIS အတွက် ကူညီ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အတိုင်းအတာကို သုံးသပ်အကဲဖြတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သတင်းစနစ်များ၏ အမျိုးအစား၊ ၎င်းတို့ ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည့် အချက်အလက်ပမာဏနှင့် အရည်အသွေး၊ ထိုစနစ်များကို ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်နေသည့် အဖွဲ့ အစည်းများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ တာဝန်များနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များကို ကြည့်ကာ သုံးသပ်အကဲဖြတ်ရပါမည်။ ဤနေရာတွင်လည်း သုံးသပ်လေ့လာမှုနှင့် အဖွဲ့အစည်းစွမ်းဆောင်ရည် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုမှ ရလဒ်များသည် အသုံးဝင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်ဆက်နွှယ်သော ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် သုံးသပ်အကဲဖြတ်ရန် အထောက်အကူပြုနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းရင်းမြစ်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာမှု မှ ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်များကို အခြေခံကာ အစပ်အဟပ်မိသည့် SIS စနစ်တစ်ခုအဖြစ် စုစည်းတည်ထောင် ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံတစ်ခုနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲနိုင်ပြီး SIS တွင် ပါဝင်သည့်

အရာများ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းလည်ပတ်နိုင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကွာဟချက်များ ရှိနေပါက ဖြည့်ဆည်းပေးမည့် အစီအစဉ်များကိုလည်း ရေးဆွဲနိုင်ပါသည်။¹⁸

အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း

ပုံတွင် ပြထားသည့်အတိုင်း (ပုံ ၁) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းကို ချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်လျှောက်လုံးတွင် အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှုများကို ပြုလုပ်သွားသင့်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်းကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထောက်ခံမှုများ ရရှိရန်နှင့် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အဖြစ် ခံယူမှုများ ရှိစေရန်အတွက် ထိုညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများသည် အရေးပါသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် မြေအသုံးချမှု၊ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ အပါအဝင် အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူအားလုံး၏ အမြင်များနှင့် အသိပညာဗဟုသုတများကိုလည်း ရယူနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံများသည် နိုင်ငံတွင်းရှိ ဖွဲ့စည်းပုံများ သို့မဟုတ် တွေ့ဆုံနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများကို အသုံးပြုကာ အကျိုးဆက်စပ်သူများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေဖို့ ဖြစ်နိုင်မည်လားဆိုသည်ကို ဆန်းစစ်သင့်ပြီး အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးအရ ပံ့ပိုးကူညီနိုင်သူများ၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ဆက်နွှယ်၍ ခိုင်မာသော လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ၊ ချိတ်ဆက်မှုရှိသူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ရှိ၊ မရှိဆန်းစစ်သင့်ပါသည်။

၅-၂။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်သွားရမည့် လုပ်ငန်းများ

သတိပြုရန် - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းကို ချမှတ်နိုင်ရန်အတွက် အဆိုပြုထားသော အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများသည် ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်တွင် ကျင်းပသော TWG-SES အစည်းအဝေးနှင့် မတ်လ ၂၉ရက်မှ ၃၀ရက်အထိ ကျင်းပသော REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲမှု အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးမှုနှင့် တက်ရောက်သူများအားလုံးစုံညီဆွေးနွေးမှုများမှ ရလဒ်များကို အခြေခံကာ TWG-SES အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အခြားဆက်စပ်ပတ်သက်သူများက သုံးသပ်လေ့လာပြီးမှ အဆိုပြုတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မူကြမ်းရေးဆွဲပြုစုရေးအဖွဲ့က ဆွေးနွေးချက်မှတ်စုများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနှင့် အချိတ်အဆက်မိမိ ဖြစ်စေရန် တည်းဖြတ်ပြီးနောက် လိုအပ်နေသော အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို အကြံပြုထည့်သွင်းပေးခဲ့ပါသည်။ ယခုအဆိုပြုတင်ပြထားသော လုပ်ငန်းများကို စုစည်းထားပုံနှင့် ရှေ့နောက်အစီအစဉ်များသည် ရှေ့အပိုင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သော စံလုပ်ငန်းအဆင့်များနှင့် အနည်းငယ်ကွာခြားနေသည်ကိုလည်း သတိပြုစေလိုပါသည်။ ထိုသို့ ကွာခြားရခြင်းမှာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ထိုလုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးစဉ်အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့သော ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ချက်များကြောင့် ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ၏ အခြေအနေများကို ထင်ဟပ်နိုင်ရန်အတွက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ယခုစာတမ်းကို ရှေ့ပြေးစာတမ်းတစ်ခုအဖြစ်သာ မှတ်ယူကာ အနာဂတ်တွင် ကာကွယ်စောင့်

¹⁸ SIS စနစ်တစ်ခုမှ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည့်လုပ်ငန်းများတွင် အချက်အလက်များစုစည်းခြင်း၊ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ပိုမိုအသေးစိတ်သိလိုပါက [Cheney et al. \(2015\). REDD+ Safeguards Information Systems: practical design considerations. UN-REDD Programme Technical Brief 01. UN-REDD Programme, Geneva, Switzerland](#) တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်နည်း၏ လုပ်ငန်းအဆင့်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် အတည်ပြုခဲ့သည့်အတိုင်း လမ်းပြမြေပုံတွင် ပါဝင်သည့် အဆင့်များအားလုံးအတွက် နည်းပညာလမ်းညွှန်မှုများ ပေးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများကို အတည်ပြုခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေး မည့် ဦးဆောင်အဖွဲ့မှာ TWG-SES ဖြစ်ပါသည်။ အချို့လုပ်ငန်းအဆင့်များအတွက် အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများ မှ အတည်ပြုချက်များ သို့မဟုတ် ကူညီပံ့ပိုးမှုများလည်း လိုအပ်ကောင်းလိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့လိုအပ်ပါက စာ ထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးသားထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စာရွက်စာတမ်းမူကြမ်းများကို ပြုစုရန်အတွက် တာဝန်ခွဲဝေ ထားမှုများနှင့် အစီအမံများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လက်ရှိတွင် ရနိုင်သမျှ သတင်းအချက်အလက်များကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းအဆင့်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထား ပါသည်။

၁) အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နောက်ဆုံးရအချက်အလက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ အခြားသော သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် အတွက် လက်ရှိရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်များတွင် သက်ဆိုင်သည့်အုပ်စုများအားလုံး မပါဝင်သေးဟု အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူများက ဆွေးနွေးကြပါသည်။ လူငယ်များနှင့် ပညာရှင်များ မပါဝင်သေးကြောင်း ထောက်ပြကြပါသည် (နောက်ဆက်တွဲ က-၂ တွင် အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးမှုများကို ကြည့်ရန်)။ ထို့ကြောင့် အောက်ပါ တို့ကို အကြံပြုထားပါသည် -

- သက်ဆိုင်ရာ အကျိုးဆက်စပ်သူများကို ကိုယ်စားပြုသော အဖွဲ့အစည်းများအကြောင်း သတင်းအချက် အလက်အသစ်များကို အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင် (Stakeholder Engagement Specialist) မှ စုဆောင်းပြီး အကျိုးဆက်စပ်သူများမြေပုံတွင် ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းပြီး TWG-SES သို့ သဘောထားမှတ်ချက်ရယူရန် အစီရင်ခံတင်ပြပေးရန်၊
- အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းများ၌ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော အကျိုးဆက်စပ်သူအားလုံး၏ ကိုယ်စားပြုပါဝင်နိုင်မှု အခွင့်အလမ်းများ ကို Stakeholder Engagement Specialist မှ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ကာ တွေ့ရှိသည့်အချက်အလက်များ ကို အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်သည့်အခါတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုရန်၊
- TWG-SES တွင် အဖွဲ့ဝင်သစ်များ ထပ်မံထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းသည့် နည်းလမ်းအပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ထိတွေ့ဆက်သွယ်မှုများ တိုးပွားလာစေရန်အတွက် အဆိုပြုလွှာတစ်ခုကို PMU မှ

ပြုစုကာ TWG သို့ မျှဝေပေးရန်။¹⁹ TWG တွင် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီးနောက် ထွက်ပေါ်လာသော မည်သည့်အကြံပြုချက်များကိုမဆို သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ REDD+ အထူးလုပ်ငန်း အဖွဲ့) သို့ တင်ပြကာ အတည်ပြုချက်ရယူရန်။

၂) အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများအတွက် (TWG အဖွဲ့ဝင်များအတွက် အပါအဝင်) သင်တန်းများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်ပေးခြင်း

လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် အလေးပေးဆွေးနွေးခဲ့သော အကြောင်းအရာများထဲတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်ပေးသွားရန် လိုအပ်နေမှုကို ဆွေးနွေးခြင်းလည်း ပါဝင်ပြီး စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုများ ပြုလုပ်ပေးမှသာ သိသင့်သိထိုက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ကောင်းစွာသိရှိပြီး လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ထိထိရောက်ရောက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော် အချိန်နှင့် ရန်ပုံငွေများ အကန့်အသတ်ရှိသည့်အတွက် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရမည့် အကြောင်းအရာများနှင့် ဦးတည်အုပ်စုများကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ကာ ရွေးချယ်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ဆွေးနွေးကြပါသည်။

ဤလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်အတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရန် အဆိုပြုထားပါသည်။

- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ အခြေခံသတင်းအချက်အလက်များကို အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း အစီအစဉ်အောက်တွင် ပါရှိသော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပွဲများ၏ အဖွင့်မိတ်ဆက်အပိုင်းများတွင် ထည့်သွင်းတင်ပြပေးရန်၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပွဲများတွင် လျာထားသည့် PaMများ၏ အကျိုးအပြစ်များအကြောင်း ဆွေးနွေးချက်များသည် တက်ရောက်သူများကြား အသိပညာနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် တိုးပွားစေရန် ဆက်လက်အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။
- TWG အဖွဲ့ဝင်များအတွက် ကြိုတင်သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော စွမ်းဆောင်ရည်လိုအပ်ချက်များကို တုံ့ပြန်ဖြည့်ဆည်းပေးမည့် သင်တန်းအစီအစဉ်တစ်ခုကို UNEP-WCMC နှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ မြန်မာအကြံပေးအရာရှိ (National Safeguards Consultant) တို့မှ ကျင်းပပေးရန်၊ အကျိုးအပြစ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်၏ ရလဒ်များကို ဆွေးနွေးရန် ကျင်းပသည့် TWG အစည်းအဝေးနှင့် လည်း ပူးပေါင်းကျင်းပနိုင်ပါသည် (အောက်တွင် ကြည့်ရန်)။

၃) ချမှတ်ကျင့်သုံးရန် အလားအလာရှိသည့် PaM များ၏ အကျိုးအပြစ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို မျှဝေဖလှယ်ခြင်း

အဆိုပြုထားသော REDD+ PaM များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အကျိုးအပြစ်များကို ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်ခြင်းသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်းကို ချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်သော အဆင့်တစ်ဆင့် ဖြစ်ပြီး အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကာ ဆောင်ရွက်မှသာ ထိရောက်မည်ဖြစ်ပါသည် (အပိုင်း ၅-၁ ကို ကြည့်ရန်)။

၂၀၁၇ခုနှစ်တွင် ကျင်းပရန်လျာထားသော နိုင်ငံအဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် REDD+ PaMဆိုင်ရာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပွဲများတွင် အကျိုးအပြစ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို မျှဝေဖလှယ်သည့် အစီ

¹⁹ TWG-SES တွင် လက်ရှိ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော နည်းပညာကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များအပြင် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများမှ အဆင့်မြင့်အရာရှိများကိုလည်း ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းသင့်သည်ဟူသော အကြံပြုချက်တစ်ခုကိုလည်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် လက်ခံရရှိခဲ့ ပါသည်။

အစဉ်တစ်ခု ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတိုင်ပင်ဆွေးနွေးပွဲများကို UNEP-WCMC နှင့် National Safeguards Consultant တို့ထံမှ နည်းပညာဆိုင်ရာ အကြံပြုကူညီပံ့ပိုးမှုများဖြင့် Stakeholder Engagement Specialist မှ ကျင်းပပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

၄) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်းအတွက် ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားအသုံးပြုခြင်း

အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများတွင် စုဆောင်းရရှိသည့် ချမှတ်ကျင့်သုံးရန်ရှိသော REDD+ PaM များ၏ အကျိုးအပြစ်များအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များကို အနှစ်ချုပ်ကာ အစပ်အဟပ်မိမိ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှု ရှိမရှိ စစ်ဆေးဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်နည်းကို ချမှတ်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် အခြားလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုရန် အဆင်သင့်ရှိနေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် PLR သုံးသပ်လေ့လာမှုနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်စေခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည် (အောက်တွင် ကြည့်ရန်)။ အမျိုးသားအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာရေးဆွဲနေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်အတွက်လည်း အသုံးပြုသင့်ပါသည်။ အကျိုးဆက်စပ်သူများထံမှ စုဆောင်းရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံကာ အကျိုးအပြစ်များကို ခြုံငုံဆန်းစစ်လေ့လာရန်အတွက် အဆိုပြုထားသော အစီအမံများကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ချမှတ်ကျင့်သုံးနိုင်ခြေရှိသော မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ၏ အကျိုးအပြစ်များကို ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများမှ ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်များကို စိစစ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ချမှတ်ကျင့်သုံးနိုင်ခြေရှိသည့် REDD+ PaM များ၏ အကျိုးအပြစ်များကို ခြုံငုံဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းအဆင့်များကို အကြံပြုထားပါသည်။

- National Safeguards Consultant နှင့် UNEP-WCMC တို့သည် PaM အမျိုးအစားတစ်ခုချင်းစီ၏ အကျိုးအပြစ်များဆိုင်ရာ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များနှင့် အဆိုပြုထားသော PaM များအားလုံးအတွက် ယေဘုယျအကျိုးအပြစ်များအနှစ်ချုပ်အား တိတိကျကျတင်ပြထားသော မူကြမ်းစာတမ်းတစ်စောင်ကို ပြုစုကာ TWG-SES သို့ စာဖြင့်ရေးသား၍ လည်းကောင်း၊ အစည်းအဝေးတွင်လည်းကောင်း တင်ပြကာ သဘောထားမှတ်ချက်များ ရယူရန် ဖြစ်သည်။
- TWG-SES ရရှိသော မှတ်ချက်များကို National Safeguards Consultant နှင့် UNEP-WCMC တို့က မူကြမ်းစာတမ်းထဲသို့ ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းရပါမည်။
- ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထားသော စာတမ်းကို TWG-SES နှင့် REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့သို့ တင်ပြကာ အတည်ပြုချက်ရယူရန် ဖြစ်ပါသည်။

PLR များ၊ ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လိုအပ်သော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းစေခြင်း

လက်ရှိ PLR များနှင့် ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်မှုတို့ကို သုံးသပ်လေ့လာသည့် လုပ်ငန်းစဉ်မှ ကွာဟချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ပြီး နောက်ဆုံးတွင် PLR မူဘောင်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ စီမံထားရှိမှုတို့ကို အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ရပါမည်။ သို့မှသာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအားလုံးကို အပြည့်အဝ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ကာ လေးစားလိုက်နာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုလုံးကို အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ဆိုလျှင် လက်ရှိ လမ်းပြမြေပုံ၏ အချိန်ကာလအတိုင်းအတာထက် ကျော်လွန်ကာ ရေရှည် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်နိုင်သည်ဟု အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူများက PLR ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုကို သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းစွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် အတူ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ရန် စဉ်းစားခဲ့ကြပြီး လုပ်ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်ထားသော သုံးသပ်လေ့လာမှုများတွင် အဆိုပါအပိုင်းကဏ္ဍနှစ်ခုကို ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ရန် အကြံပြုခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းအဆင့်များကို အဆိုပြုထားပါသည် -

၁) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေးစားလိုက်နာခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် PLR ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှု

အမျိုးသား REDD+ မဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်းတွင် လတ်တလောအစီအစဉ်ရေးဆွဲနေသော လုပ်ငန်းတစ်ခုမှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အပိုင်းကဏ္ဍများအပါအဝင် REDD+နှင့် ဆက်နွှယ်သော PLR များကို လေ့လာဆန်းစစ်သည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး အကြံပေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ National Safeguards Consultant နှင့် UNEP-WCMC တို့သည် ဤအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ၎င်းတို့ထံမှ ရရှိသော အကျိုးအပြစ်ဆန်းစစ်ချက် ရလဒ်များကို အသုံးပြုကာ အစီရင်ခံစာမူကြမ်းတစ်စောင်ကို ပြုစုရန် အကြံပြုထားပါသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာကို အဓိကအားဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ရှုထောင့်မှ ရေးသားပြုစုကာ လက်ရှိ PLR များ၏ လွှမ်းခြုံနိုင်မှုနှင့် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နေမှုများကို သုံးသပ်၍ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသော ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်အတွက် အကြံပြုချက်များ တင်ပြပေးရပါမည်။

အဆိုပါအစီရင်ခံစာကို TWG-SES, TWG D&S နှင့် REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များသို့ ပေးပို့ကာ သဘောထားမှတ်ချက်များ ရယူမည်ဖြစ်ပြီး ထိုမှတ်ချက်များကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းထားသည့် နောက်ဆုံးအစီရင်ခံစာကို TWG-SES သို့ တင်ပြကာ အတည်ပြုချက်ရယူပါမည်။

၂) PLR များတွင် ကွာဟချက်များရှိပါက ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်သက်ဆိုင်သော PLR များအကြောင်း အစီရင်ခံစာကို အပြီးသတ်ပြုစုပြီးနောက်တွင် TWG-SES ၌ ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ကာ PLR မူဘောင်အတွင်းရှိ ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းခြင်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအမံများကို အားကောင်းခိုင်မာစေခြင်းတို့အတွက် တင်ပြထားသော အကြံပြုချက်များကို သုံးသပ်စဉ်းစားကြပါမည်။ ထို့နောက် လက်ခံဆောင်ရွက်သွားမည့် အကြံပြုချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ပေးပါမည်။

၃) ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် PLR များကို အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း

PLR များကို အားကောင်းစေရန်နှင့် ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ တိုးတက်စေရန်အတွက် ရွေးချယ်ထားသော အကြံပြုချက်များ၏ သဘာဝပေါ် မူတည်ကာ အဆင့်မြင့်ပိုင်းမှ အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် အခြားဝန်ကြီးဌာနများမှ ပံ့ပိုးကူညီမှုများ လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်များကို တိတိကျကျ သတ်မှတ်ရန် စောလွန်းနေသေးသော်လည်း REDD+အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့အနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများထံမှ ကူညီပံ့ပိုးမှုများ ရယူရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်ဟု အကြံပြုထားပါသည်။

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့်ကိုက်ညီကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ကိုက်ညီရှင်းလင်းမှုများကို စာရွက်စာတမ်းဖြင့် ရေးသားထားလျှင် နားလည်သဘောပေါက်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်ရာတွင် အသုံးဝင်လိမ့်မည်ဟု လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးတွင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံအခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီရှင်းလင်းရန်အတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းအဆင့်များကို အကြံပြုထားပါသည်။

- ကိုက်ညီရှင်းလင်းမှုစာတမ်းအတွက် အသုံးပြုရမည့် ပုံစံ (တင်ပြချက်၊ အခြေခံစည်းမျဉ်းများ၊ စံသတ်မှတ်ချက်များ၊ အခြား?) ကို သတ်မှတ်ရပါမည်။ National Safeguards Consultant နှင့် UNEP-WCMC တို့မှ ပြင်ဆင်တင်ပြသော ပုံစံအမျိုးမျိုးပါဝင်သည့် စာတမ်းတိုတစ်ခုကို အခြေခံကာ TWG-SES မှ ဆုံးဖြတ်ရွေးချယ်ရပါမည်။
- ကိုက်ညီရှင်းလင်းမှုစာတမ်း၏ ပထမဆုံးမူကြမ်းကို National Safeguards Consultant နှင့် UNEP-WCMC တို့မှ အကျိုးအပြစ်ဆန်းစစ်လေ့လာချက်နှင့် PLR သုံးသပ်လေ့လာမှုမှ ရလဒ်များကို အခြေခံကာ ပြုစုရေးသားရန်ဖြစ်ပါသည်။
- အဆိုပါမူကြမ်းကို စာဖြင့်ရေးသား၍ သို့မဟုတ် သီးသန့်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင် သို့မဟုတ် ထိုနည်းလမ်းနှစ်ခုစလုံးဖြင့် စိစစ်သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့သို့ တင်ပြပါမည်။ မူကြမ်းကို တင်ပြသည့်အစည်းအဝေးအား ကျင်းပမည်ဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်နည်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာတို့ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ဆွေးနွေးမှုနှင့် တစ်ပေါင်းတည်းလုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည် (အပိုင်း ၂ ကို ကြည့်ရန်)။ စိစစ်သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့ကို မည်သို့ဖွဲ့စည်းမည်ဆိုသည်ကိုလည်း ဆုံးဖြတ်ရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည် (TWG-SES အပြင် အခြားသူများကိုလည်း ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းမည်လားဆိုသည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန်)။
- စိစစ်သုံးသပ်မှုမှ ရရှိသော မှတ်ချက်များကို ထည့်သွင်းကာ မူကြမ်းကို အပြီးသတ်ပြုစုပြီး အတည်ပြုချက်ရယူရန် တင်ပြရပါမည်။ ပထမဦးစွာ TWG-SES သို့ တင်ပြပြီး ထို့နောက်တွင် ပိုမိုအဆင့်မြင့်သည့် အစိုးရကော်မတီတစ်ခုသို့ တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ (မည်သည့်ကော်မတီဆိုသည်ကို မသတ်မှတ်ရသေးပါ။လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲက သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးမှ အတည်ပြုချက်ရယူရန် အကြံပြုထားပါသည်။)
- အတည်ပြုချက်ရရှိပြီးပါက နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုထားသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများစာတမ်းကို ပုံနှိပ်ကာ သက်ဆိုင်သော အကျိုးဆက်စပ်သူများအားလုံးထံသို့ ဖြန့်ဝေပေးရပါမည်။

သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းစေခြင်း

လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ဤလုပ်ငန်းကို အခြားလုပ်ငန်းများကဲ့သို့ အသေးစိတ်ဆွေးနွေးခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တက်ရောက်သူများက ဤလုပ်ငန်းအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရန် စောလွန်းနေသေးသည် ဟု ထင်မြင်ယူဆကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားကြသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီရှင်းလင်းသည့် လုပ်ငန်းများ အတန်အသင့်ခရီးပေါက်မှသာ SIS ကို တည်ထောင်ခြင်းသည် အကျိုးအရှိဆုံးဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ဤလုပ်ငန်းကို ကူညီပံ့ပိုးပေးရန် အတွက် အကြံပေးအရာရှိတစ်ဦးငှားရမ်းရန် ကိစ္စမှာလည်း သဘောတူညီချက် ရယူရန် လိုအပ်နေပါသေးသည်။

သို့သော် အောက်ပါလုပ်ငန်းအဆင့်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ကာ ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၁) သင့်လျော်သည့် သတင်းစနစ်များကို ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

အကျိုးအပြစ်လေ့လာဆန်းစစ်ချက်၊ PLR သုံးသပ်လေ့လာမှုနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုက်ညီရှင်းလင်းခြင်းတို့မှ ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်များကို အခြေခံကာ SIS အတွက် သတင်းလိုအပ်ချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အကြံပေးအရာရှိတစ်ဦးမှတစ်ဆင့်လည်း လုပ်ဆောင်ကောင်း လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ SIS အတွက် ပါဝင်ကူညီပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှိနေသည့် သတင်းရင်းမြစ်များနှင့် သင့်လျော်သည့် သတင်းစနစ်များကို သုံးသပ်လေ့လာနိုင်ပါသည်။ လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများက ထိုသုံးသပ်လေ့လာမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်များ ပေးနိုင်သည့် အလားအလာရှိသော အဖွဲ့အစည်းအမျိုးမျိုးကို ထည့်သွင်းလေ့လာသင့်သည်ဟု အကြံပြုထားပါသည် (အပိုင်း ၆ ရှိ ဇယားမှ အောက်ခြေမှတ်စုများကို ကြည့်ပါ)။

၂) သတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းရန်၊ အတည်ပြုရန်နှင့် ထုတ်ဝေရန်အတွက် ညွှန်ကိန်းများနှင့် နည်းစနစ်များကို ပြုစုသတ်မှတ်ခြင်း

SIS စနစ်တွင် ပါဝင်ရမည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဒီဇိုင်းမူဘောင် ရေးဆွဲရာတွင် ပထမဆုံးလုပ်ဆောင်ရမည့် အဆင့်မှာ SIS မှ ပံ့ပိုးပေးရမည့် သတင်းအချက်အလက်များ၏ ယေဘုယျ ဖွဲ့စည်းပုံတစ်ခုကို သဘောတူသတ်မှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ညွှန်ကိန်းတစ်ခုချင်းစီမှ လွှမ်းခြုံရမည့် အကြောင်းအရာများကို သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းလည်း ပါဝင်ပါသည်။

လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများက SIS စနစ် တည်ထောင်ရန်အတွက် အသေးစိတ်အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရန် စောလွန်းနေသေးသည်ဟု ယူဆချိန်တွင် အချို့ကလည်း ညွှန်ကိန်းများသည် အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပြောဆိုကြပါသည်။ သို့သော် ထည့်သွင်းရမည့် ညွှန်ကိန်းများ၏ အမျိုးအစားနှင့် လွှမ်းခြုံရမည့် အကြောင်းအရာများကို ပိုမိုအသေးစိတ်စဉ်းစားသုံးသပ်ဖို့ လိုအပ်နေပါသေးသည်။ ထို့ပြင် SIS မှ ပေးသော သတင်းအချက်အလက်များသည် စိတ်ချယုံကြည်ရပြီး လက်လှမ်းမီနိုင်ကြောင်း သေချာအောင် အသုံးပြုရမည့် နည်းလမ်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခြေခံဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအခါ တက်ရောက်သူအချို့က သတင်းအချက်အလက်များကို အင်တာနက်မှတစ်ဆင့်သာ ဖြန့်ဝေပေးမည်ဆိုပါက အကျိုးဆက်စပ်သူအားလုံး၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြ

ပါသည်။ SIS အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းမည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုရာတွင် အကျိုးဆက်စပ်သူများ၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း ဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် အသေးစိတ်ဆွေးနွေးခဲ့ခြင်း မရှိပါ။

၃) သတင်းစနစ်များအတွင်းရှိ ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းခြင်းနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို စီမံထားရှိခြင်း

SIS ဒီဇိုင်းမူဘောင်ကို ရေးဆွဲပြီးသည်နှင့် ရှိနေသော အဖွဲ့အစည်းများ၏ လက်ရှိ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ တာဝန်များ၊ အရင်းအမြစ်များဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့် SIS တွင် ပါဝင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်မှုတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်နိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းအဆင့်ကို လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် အသေးစိတ်ဆွေးနွေးခဲ့ခြင်း မရှိပါ။

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊ လေးစားလိုက်နာနေကြောင်း သေချာအောင် လုပ်ဆောင်ရန် မည်သူတို့တွင် တာဝန်ရှိသနည်း၊ PaM များကို ချမှတ်သည့် အဆင့်တွင်ရော၊ အမှန်တကယ် အကောင်အထည်ဖော်သည့်အဆင့်တွင်ပါ မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ဆိုသည်တို့ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်း လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်လာသူများက သဘောတူခဲ့ကြပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် မူဘောင်ထဲတွင် နစ်နာမှုများ တိုင်ကြားဖြေရှင်းပေးသည့် ယန္တရားတစ်ခု နှင့်/သို့မဟုတ် သက်ရောက်မှု လေ့လာဆန်းစစ်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ကြပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းအတွက် အသေးစိတ်ဆွေးနွေးမှုများ မပြုလုပ်ခဲ့ဘဲ ဤအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရန်မှာ စောလွန်းနေသေးသည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော အစီအမံများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်နည်း၏ အခြားအပိုင်းကဏ္ဍများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက် လမ်းညွှန်များ ရရှိရန် အသုံးပြုကောင်း ပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံအခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီရှင်းလင်းခြင်းအတွက် ပုံစံ သို့မဟုတ် SIS အတွက် ဒီဇိုင်းတို့ကို ရွေးချယ်ရာတွင် ထိုအစီအမံများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်အတွက် စီမံထားရှိသော အစီအမံများသည် REDD+ အတွက် နိုင်ငံမှ မဟာဗျူဟာကျချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် ယေဘုယျနည်းလမ်းနှင့် သဟဇာတဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အတွက် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့်အရာတစ်ခုမှာ ဤလုပ်ငန်းကို အမျိုးသား REDD+ မဟာဗျူဟာရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ အစီအမံများကို လက်တွေ့ကျပြီး ကူညီပံ့ပိုးမှုများ တတ်နိုင်သမျှ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရရှိအောင် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲနိုင်ရန်အတွက် အဓိကကျသော REDD+ ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းကို ထည့်သွင်းပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ထားသင့်ကြောင်းလည်း အကြံပြုကြပါသည်။

၆။ အဓိကလုပ်ဆောင်မည့်သူများနှင့် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များအပါအဝင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
က။ အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း									
က-၁။ အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နောက်ဆုံးအချက် အလက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ အခြားသော သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း (TWG တွင် အဖွဲ့ဝင်သစ်များ ထပ်မံထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရန် အလားအလာရှိ)	TWG-SES	TWG-SES၊ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ	အဆိုပြုလွှာများပြုစုခြင်း/ လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်းများအတွက် တာဝန်ရှိသူများ - PMU၊ Stakeholder Engagement Specialist	XXX	X	X	X	X	X
က-၂။ အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများအတွက် (TWG အဖွဲ့ဝင်များအတွက် အပါအဝင်) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သင်တန်းများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်ပေးခြင်း - <u>ဦးစားပေးအဆင့်များ</u> <u>သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်</u>	TWG-SES	TWG-SES၊ သင်တန်းအကြောင်းအရာအလိုက် အခြားသင့်လျော်သည့် အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ	သင်တန်းများပေးရန် တာဝန်ရှိသူများ - PMU၊ UNEP-WCMC၊ National Safeguards Consultant ဦးစားပေးရမည့် သင်တန်းများကို သတ်မှတ်ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် အချိန်ဇယားရေးဆွဲခြင်းအတွက် တာဝန်ရှိသူ - PMU	XXX (တတ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံး)	X	X			

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
က-၃။ ချမှတ်ကျင့်သုံးရန် အလားအလာရှိသည့် PaM များ၏ အကျိုးအပြစ်များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကို မျှဝေဖလှယ်ခြင်း	TWG-SES)	TWG-SES; တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများမှ ရရှိသော အချက်အလက် များ၊ အကြံဉာဏ်များ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှတ်စု တွင် ဖော်ပြထားသော အကျိုး ဆက်စပ်သူအုပ်စုများ အားလုံး၊ ²⁰ အကျိုးဆက်စပ် သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်းအတွက် အချိန်နှင့် အရင်းအမြစ်များ ရရှိမှုပေါ်မူတည်ကာ တတ် နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်ရန်။	တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပ ရန်နှင့် သတင်းအချက်အလက် များမျှဝေရန်အတွက် တာဝန်ရှိသူ - UNEP-WCMC နှင့် National Safeguards Consultant ထံမှ အကြံဉာဏ်၊ အကူအညီများဖြင့် Stakeholder Engagement Specialist မှ ဆောင်ရွက်ရန်။	X	X	X	X		

²⁰ ၎င်းတို့မှာ - REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ (သစ်လုပ်ငန်းနှင့်ဆက်နွှယ်သော လုပ်ငန်းရှင်များ)၊ ရပ်ရွာလူထု၊ တိုင်းရင်းသား၊ အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင်များ (ပါမောက္ခများ၊ သုတေသနပညာရှင်များ)၊ PMP။ အကျိုးအပြစ်ဆန်းစစ်ချက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့မှလည်း ဤအုပ်စုများထဲမှ အချို့အတွက် ပိုမိုတိကျသော အကြံပြုချက်များ ပေးခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ သစ်တောနှင့် မြေအသုံးချမှုနှင့် ဆက်နွှယ်သော ဝန်ကြီးဌာနများ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန၊ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ သမဝါယမဦးစီးဌာန၊ SME ဦးစီးဌာန၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရများတို့ ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များလည်း ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
က-၄။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်းအတွက် ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားအသုံးပြုခြင်း	TWG-SES	TWG-SES နှင့် TWG D&S	TWG-SES အတွက် မူကြမ်း များ ပြုစုခြင်းနှင့် လုပ်ငန်း ဆွေးနွေးပွဲ/စိစစ်အတည်ပြုမှု အစည်းအဝေး ကျင်းပရန် အတွက် တာဝန်ရှိသူ - UNEP-WCMC နှင့် PMU ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် National Safeguards Consultant မှ ဆောင်ရွက်ရန်။		X	X	X		
ခ။ ချမှတ်ကျင့်သုံးနိုင်ခြေရှိသော မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများကို ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း									
ခ-၁။ အဆိုပြုထားသော PaM များ၏ အကျိုးအပြစ် များကို အကျိုးဆက်စပ်သူ များနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ဆောင်ရွက်ခြင်းစီမံကိန်းမှ ရလဒ်များကို အခြေခံကာ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း။	TWG-SES (REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့သို့ လိုအပ် သလို အစီရင်ခံ တင်ပြရန်)	အချက်အလက်၊ အကြံဉာဏ်များပေးခြင်း - အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှု စီမံကိန်း၏ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုများတွင် ပါဝင်သူများ (အပေါ်တွင် ကြည့်ရန်)၊ TWG-SES နှင့် TWG D&S	TWG-SES အတွက် မူကြမ်း များ ပြုစုခြင်းနှင့် လုပ်ငန်း ဆွေးနွေးပွဲ/စိစစ်အတည်ပြုမှု အစည်းအဝေး ကျင်းပရန် အတွက် တာဝန်ရှိသူ - UNEP-WCMC နှင့် PMU ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် National Safeguards Consultant မှ ဆောင်ရွက်ရန်။	X (နိုင်ငံ အဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသ ကြီး/ပြည်နယ် အဆင့်)	X (နိုင်ငံ အဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသ ကြီး/ပြည်နယ် အဆင့်)	X (နိုင်ငံ အဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသ ကြီး/ပြည်နယ် အဆင့်)			

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
ဂ။ PLR များ၊ ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လိုအပ်သော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းစေခြင်း									
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက် ခြင်း၊ လေးစား လိုက်နာခြင်း တို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် PLR ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှု	TWG-SES	တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရမည့်/ သတင်းအချက်အလက် များပေးရမည့်သူများ - ကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်များ၊ PLR များအတွက် တာဝန် ရှိသော ဌာနအဖွဲ့အစည်း များမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ၊ လွှတ်တော် ၏ ရေးရာကော်မတီများ၊ DICA ²¹	ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုအစီရင်ခံစာ မူကြမ်းပြုစုခြင်း -National Safeguards Consultant နှင့် UNEP-WCMC တို့မှ ပိုမို ကျယ်ပြန့်သော PLR သုံးသပ် လေ့လာရေးကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသော ပညာရှင် အဖွဲ့မှ ရရှိသည့် အချက်အလက် များကို အခြေခံကာ ဆောင်ရွက် ရန်၊ နည်းပညာကူညီပံ့ပိုးမှု - သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍများမှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ မူကြမ်းများကို ပြန်လည် သုံးသပ် ခြင်း - အဖွဲ့ဝင်များအားလုံး ²²		X	X			
ဂ-၂။ PLR များတွင် ကွာဟချက်များရှိပါက ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း				X	X				

²¹ အောက်ပါ စာမျက်နှာအောက်ခြေမှတ်စုကို ကြည့်ပါ။

²² လမ်းပြခြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအတွင်း မူကြမ်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်မည့် ‘အဖွဲ့’တွင် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းများကို ထည့်သွင်းရန် အကြံပြုခဲ့ကြပါသည် - (နောက်ဆက်တွဲ ၂ ရှိ မှတ်စုများကို ကြည့်ရန်) - MONREC၊ MOALI၊ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး၊ MOHA၊ MOEA၊ MOPF (DICA)၊ MOEE၊ MOC၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၊ MSW၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ YCDC/MCDC၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ MERN ကွန်ရက်၊ FSWG ကွန်ရက်၊ LCG၊ POINT၊ မေတ္တာဖွံ့ဖြိုးမှုဖောင်ဒေးရှင်း၊ CFNWG၊ FLEGT၊ EITI၊ MFPMF၊ CHRO၊ UMFCCI (?)၊ ဘတ်ဂျက်၊ LIOH၊ MRLG၊ FLU၊ TNI။

လက်တွေ့တွင် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သောအခါ ပါဝင်မည့် အဖွဲ့အစည်းအရေအတွက်သည် နိုင်ငံနိုင်ငံနင်းနင်း စီမံခန့်ခွဲနိုင်သော အရေအတွက်ဖြစ်ရန် လိုအပ်ပြီး ရှိနှင့်ပြီးသော ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ တစ်ဆင့် ဆောင် ရွက်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့တွင် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းများကိုသာ ကန့်သတ်ထည့်သွင်းရန် အကြံပြုပါသည်။ TWG-SES၊ TWG D&S၊ REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့။ ဤအုပ်စုများတွင် အဆိုပြုထားသော အဖွဲ့ဝင်အများအပြားကို ကိုယ်စားပြုသူများ ပါဝင်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော အဆိုပြုထားသည့်အဖွဲ့ဝင်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်မှုမှ ရလဒ်များကို အသိပေးတင်ပြရမည့် အဖွဲ့အစည်းများစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းထားသင့်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
၈-၃။ ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် PLR များကို အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း	TWG-SES (REDD+ အထူး လုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက်ကို လိုအပ်သလို ရယူရန်)	PLR များကို အကောင် အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိ သည့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ဌာနများ	ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုအစီရင်ခံစာကို အခြေခံကာ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အတွက် အကြံပြုချက်များ ပေးခြင်း - TWG-SES အကြံပြုချက်များကို အကောင် အထည်ဖော်ရန်အတွက် အဆင့်မြင့် ပိုင်းမှ ပံ့ပိုးကူညီမှုကို ရယူခြင်း - REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့			X	X	X	X

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
ဃ။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံအခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ခြင်း									
ဃ-၁။ အကျိုးအပြစ်လေ့လာဆန်းစစ်ချက်နှင့် PLR သုံးသပ်ချက် ရလဒ်များကို အခြေခံကာ ကိုက်ညီရှင်းလင်းမှုများကို ပြုလုပ်ခြင်း။	TWG-SES	တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု/အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်တက်ရောက်ခြင်း - TWG-SES၊ TWG D&S၊ REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များ၊ အကျိုးဆက်စပ်သူလေ့လာမှု ကို အခြေခံကာ အခြားသင့်လျော်သည့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ သတင်းအချက်အလက်များ မပြတ်ပေးပို့အစီရင်ခံရမည့်သူများ - တပ်မတော်၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ (ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက်ပေါ်မူတည်ကာ)	ကိုက်ညီရှင်းလင်းမှု ပုံစံကို သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ရန် - TWG-SES မူကြမ်းပြုစုရန် - National Safeguards Consultant နှင့် UNEP-WCMC မူကြမ်းကို သုံးသပ်ရန် - အဖွဲ့ဝင်များ ²³ နောက်ဆုံးအတည်ပြုရန် - ဗဟိုကော်မတီ (တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး)		X	X	X		

²³ လမ်းပြခြေမှတ်အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအတွင်းက သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ထည့်သွင်းနိုင်သည်ဟု အကြံပြုထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ - PMI၊ အစိုးရကဏ္ဍမှ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ CSO များ၊ NGO များ၊ INGO များ၊ ဌာနတိုင်း ရင်းသားအဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ (ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက်ပေါ်မူတည်ကာ သင့်လျော်ပါက)။ ထိုအဖွဲ့အစည်းထဲမှ အများအပြားမှာ TWG-SES တွင် ကိုယ်စားပြုပါဝင်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ပြန်လည်သုံးသပ်မှုကို အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အကြောင်းအချက်အချို့ပေါ်တွင် မူတည်နေပြီး ထိုအထဲတွင် တစ်ခုမှာ TWG-SES ပြင်ပမှ အဖွဲ့အစည်းများ ထပ်ဆောင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ယခင်က ပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖူးခြင်းမရှိသော်လည်း လိုအပ်သည့် နောက်ခံအသိပညာဗဟုသုတများရှိသော အဖွဲ့အစည်းများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန်အတွက် တင်ပြမိတ်ဆက်မှု အစည်းအဝေးတစ်ခု ကျင်းပရန် လိုအပ်ကောင်းလိုအပ်နိုင်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
င။ သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အားကောင်းစေခြင်း									
င-၁။ သင့်လျော်သည့် သတင်းစနစ်များကို ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း	TWG-SES	ဆွေးနွေးမှု/ဆန်းစစ်အကဲဖတ်မှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း - သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးနိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ TWG-SES၊ TWG-D&S	မူကြမ်းပြုစုရန် - အကြံပေးအရာရှိတစ်ဦး ငှားရမ်းမည်ဟု လျာထားမှုကြမ်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း - TWG-SES နှင့် သက်ဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များကို ပေးနိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်လိုက် သော အဖွဲ့အစည်းများ ²⁴ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှုအစီရင်ခံစာကို အပြီးသတ်အတည်ပြုရန် - TWG-SES			X (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုက်ညီရှင်းလင်းပြီးမှ သာ)	X		

²⁴ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် အကြံပြုထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ - DALMs / ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေး၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန (GAD)၊ DSW (လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန)၊ MoI (ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန)၊ NGO များ/CSO များ - Point / ချင်းလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ကုန်သည်ကြီးများအသင်း (ဥပမာ မြေအခြေပြုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်သည့် CO များ)

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
င-၂။ (SIS နှင့် ဆက်နွှယ်သည့်) သတင်းအချက်အလက် များကို စုဆောင်းရန်၊ အတည် ပြုရန်နှင့် ထုတ်ဝေရန်အတွက် ညွှန်ကြားမှုများနှင့် နည်းစနစ်များကို ပြုစုသတ်မှတ်ခြင်း။	TWG-SES	စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် - ပိုမို ကျယ်ပြန့်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုအချို့ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ TWG-SES၊ TWG-D&S အဖွဲ့ဝင်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးနိုင်သည့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်ပင်ရန်။	သတင်းအချက်အလက်များ၏ ယေဘုယျဖွဲ့စည်းပုံ (ညွှန်ကြားမှုများ အသုံးပြုမှုနှင့် လွှဲပြောင်းပို့ဆောင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များအပါအဝင်) ကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရန် တာဝန်ရှိသူ -လျာထား - အကြံပေးအရာရှိ၏ အကြံပြုချက်များကို အခြေခံကာ TWG-SES ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ညွှန်ကြားမှုများနှင့် နည်းစနစ်များအပါအဝင် SIS ဒီဇိုင်း မူကြမ်းစာတမ်းကို ပြုစုရန် တာဝန်ရှိသူ - TWG-SES ၊ သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးနိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ (အပေါ်တွင် ကြည့်ပါ) နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကာ အကြံပေးအရာရှိတစ်ဦးမှ ဆောင်ရွက်နိုင်။ မူကမ်းစာတမ်းကို သုံးသပ်စိစစ်ရန် - TWG-SES၊ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ကွန်ရက်များမှ မှတ်ချက်များကို စာဖြင့်ရေးသားပေးပို့ရန် ဖိတ်ကြားနိုင်။ SIS ဒီဇိုင်းစာတမ်းကို အပြီးသတ်အတည်ပြုရန် - TWG-SES နှင့် REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့				X	X	X

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
င-၃။ သတင်းစနစ်များအတွင်း ရှိ ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ခြင်းနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို စီမံထားရှိခြင်း	TWG-SES	စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် - ပိုမို ကျယ်ပြန့်သော တိုင်ပင်ဆွေး နွေးမှုအချို့ ပြုလုပ်ရန် လို အပ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ TWG-SES၊ TWG-D&S အဖွဲ့ဝင်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ကို ပေးနိုင်သည့် ဆက်စပ် ပတ်သက်သူများ၊ အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် တိုင်ပင်ရန်။	SIS ဒီဇိုင်းစာတမ်းကို အခြေခံကာ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့် ဆင့်ကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန် - TWG-SES သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်လိုက်သော လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကို အကောင် အထည်ဖော်ရန်အတွက် အဆင့်မြင့် ပိုင်းမှ အားပေးကူညီမှုကို ရယူရန် - REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံ ထားရှိမှုများ ပြုလုပ်နိုင်အောင် ပံ့ပိုး ကူညီခြင်း - လျာထား - SIS ကို ထူ ထောင်မည့် အဖွဲ့အစည်းအတွင်း သီးသန့်တာဝန် ပေးထားသော ဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် အကြံပေးအရာရှိ ဖြစ်နိုင်။				X	X	X

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်/ လမ်းညွှန်မည့်သူ	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူ	တာဝန်ဝတ္တရားများ	အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်					
				Q1, Q2 ၂၀၁၇	Q3, Q4 ၂၀၁၇	Q1, Q2 ၂၀၁၈	Q3, Q4 ၂၀၁၈	Q1, Q2 ၂၀၁၉	Q3, Q4 ၂၀၁၉
စ။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို ချမှတ်ခြင်း - ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေဆဲ၊ ဥပမာ နစ်နာမှုများကို လက်ခံဖြေရှင်းပေးသည့် ယန္တရား ပါဝင်နိုင်။									
ဤလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် လုပ်ငန်းအဆင့်များ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှု များ မပြုလုပ်ရသေးပါ - အနာဂတ်တွင် TWG-SES နှင့် TWG D&S မှ စဉ်းစားဆုံးဖြတ် ရမည့် အကြောင်းအရာများ?	REDD+ အထူး လုပ်ငန်း အဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက် ဖြင့် TWG-SES နှင့် TWG D&S		စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် - လုပ်ဆောင် ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်များတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်နိုင်ပါသည် - အဆိုပြုလွှာတစ်ခု ရေးသားပြုစု ခြင်း၊ REDD+ ဆက်စပ်ပတ်သက် သူများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ လျာထားသော အစီအမံများ ဖော်ပြ ပါရှိသည့် စာတမ်းတစ်ခုကို အပြီး သတ်ပြုစုခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် သဘောတူညီချက်များ/ ယန္တရား များနှင့် လမ်းညွှန်များ ချမှတ်ပြုစု နိုင်အောင် ကူညီပံ့ပိုးခြင်း။		X (လျာ ထား)	X (လျာထား)	X (လျာ ထား)	X (လျာ ထား)	

နောက်ဆက်တွဲ ၁

က-၁။ လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲရန် လုပ်ငန်းစဉ်

ဤစာတမ်းတွင် တင်ပြထားသော မြန်မာနိုင်ငံအတွက် REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ဆိုင်ရာ လမ်းပြမြေပုံသည် UN-REDD အစီအစဉ်မှ လွန်ခဲ့သောနှစ်များအတွင်း စုစည်းခဲ့သည့် REDD+အတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ပုံနည်းလမ်းများ ရေးဆွဲခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံများ၏ အတွေ့အကြုံများကို ရယူရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။²⁵ ထို့ပြင် ယင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ UN-REDD အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့်လည်း ညှိနှိုင်းရေးဆွဲထားပါသည်။ လမ်းပြမြေပုံစာတမ်းကို အောက်တွင် ဖော်ပြပါ ရှိသော ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ မတ်လအတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် အစည်းအဝေးနှစ်ခုတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို အခြေခံကာ ရေးဆွဲထားပါသည်။ (အစည်းအဝေးအစီအစဉ်များနှင့် တက်ရောက်သူများ စာရင်းကို ဤနောက်ဆက်တွဲစာတမ်း၏ အပိုင်း က-၃ နှင့် က-၄ တွင် ဖော်ပြပေးထားပါသည်။)

၁) အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအကြို နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကျင်းပသည့် အကျိုးဆက်စပ် ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် REDD+အတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေး (၂၀၁၇ခုနှစ် မတ်လ ၂၈ရက်)

TWG-SES အဖွဲ့ဝင်များ (အမျိုးသမီး ၄ ဦးအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦး) နှင့် ကျင်းပသော ဤတစ်ရက်တာအစည်းအဝေးတွင် အဆိုပြုထားသော လမ်းပြမြေပုံ၏ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တက်ရောက်သူများ၏ ရှုထောင့်အမြင်များကို ကနဦးလေ့လာမှုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းမှုတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

အစည်းအဝေးတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသော UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ UN-REDD အစီအစဉ်အောက်ရှိ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် လျာထားသော လုပ်ငန်းများ၊ အမျိုးသား REDD+ မဟာဗျူဟာရေးဆွဲရေးအတွက် အကျိုးဆက်စပ်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှု စီမံကိန်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းကို ချမှတ်ရေးဆွဲရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြေရှိသော လုပ်ငန်းအဆင့်များကို တင်ပြဆွေးနွေးကြပါသည်။ တင်ပြဆွေးနွေးမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးခွန်းများ၊ မရှင်းလင်းသည်များကို မေးမြန်းဆွေးနွေးကြသည့် အစီအစဉ်များလည်း ပါဝင်ပါသည်။

ထို့နောက်တွင် တက်ရောက်လာသူများသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ခွဲကာ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံများ၏ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်နည်းအတွက် အထောက်အကူ (Country Approach to Safeguards Tool - CAST)²⁶ ကို အသုံးပြုကာ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသော သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်သော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို စာရင်းပြုစုခြင်း၊ ကာကွယ်စောင့်

²⁵UN-REDD အစီအစဉ် (၂၀၁၅)။ REDD+ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံများမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ပုံနည်းလမ်းများ၊ ကနဦးအတွေ့အကြုံများနှင့် အသစ်ရရှိလာသော သင်ခန်းစာများကို ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာသုံးသပ်လေ့လာချက်။ နည်းပညာအရင်းအမြစ်များ အတွဲ ၂။ UN-REDD အစီအစဉ်အတွင်းရေးမှူးရုံး၊ ဂျီနီဗာ၊ ဆွစ်ဇာလန်တို့ကို ကြည့်ရန်။

²⁶The Country Approach to Safeguards Tool (CAST) ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစနစ်များ (SIS)နှင့် ဆက်နွှယ်သော အစီအစဉ်ရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းများအတွက် REDD+နိုင်ငံများကို ကူညီရန် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားသော Excel ကို အခြေခံထားကာ အပြန်အလှန်မေးမြန်းဖြေကြားနိုင်သော အထောက်အကူတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီစေမည့် နည်းလမ်းဖြင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲနိုင်အောင် ကူညီပေးပါသည်။ ထို tool ကို အောက်ပါဝက်ဆိုက်တွင် ဒေါင်းလုတ်ဆွဲကာ ရယူနိုင်ပါသည်။

http://www.unredd.net/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=12997&Itemid=53

ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လမ်းပြမြေပုံအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများ၏ ကနဦးစာရင်းကို ပြုစုခြင်းနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် အချိန်ကာလများကို ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့မှ ဆွေးနွေးချက်ရလဒ်များကို ပြန်လည်အစီရင်ခံတင်ပြကြပြီး နောက်ဆုံးဗားရှင်းအဖြစ် ထိုရလဒ်များကို ပေါင်းစပ်လိုက်ပါသည်။ ထိုဗားရှင်းကို အခြေခံကာ နောက်တစ်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပမည့် လမ်းပြမြေပုံ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်လာမည့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်များပြားသော ပရိတ်သတ်များကို တင်ပြဆွေးနွေး ရန်အတွက် ပြင်ဆင်ပါသည်။

ထို့ပြင်အစည်းအဝေးတွင် TWG အဖွဲ့ဝင်များမှ နောက်နှစ်ရက်အတွက် ယာယီအစီအစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးခွန်းများ မေးမြန်းခွင့် ရရှိပြီး ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် အကြံပြုပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အောက်ပါဆွေးနွေး ချက်များ ပြုလုပ်ပြီးနောက်တွင် အပြီးသတ်ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

၂) REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ (၂၀၁၇ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉ ရက်မှ ၃၀ ရက်)

လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို နှစ်ရက်တာကျင်းပခဲ့ပြီး UN-REDD အဖွဲ့အပြင် အစိုးရဌာနနှင့် အရပ် ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းအမျိုးမျိုးမှ စုစုပေါင်း ၅၇ ဦး (အမျိုးသမီး ၂၀) တက်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ (တက် ရောက်သူများစာရင်းကို ဤနောက်ဆက်တွဲ၏ အပိုင်း ၄ တွင် ကြည့်ပါရန်)။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၏ ပထမနေ့တွင် အောက်ပါတို့ကို အဓိကထား ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများ၏ အခြေခံသဘောတရားများနှင့် သတ်မှတ်ချက်များအပါအဝင် စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖလှယ်ခြင်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးဝင် သော ရလဒ်များ ထွက်ပေါ်စေသည့် စီမံချက်များ (ITTO မှ ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးသော REDD+ အစီအစဉ်များ အတွက် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ရေးဦးစီး ဌာနမှ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုဆန်းစစ်ချက်အတွက် ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းများ) ကို တင်ပြခြင်း၊ REDD+အကျိုးအပြစ်များကို ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများနှင့် နိုင်ငံတွင်းရှိ အခြားလုပ်ဆောင်ချက်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ် များကြား ချိတ်ဆက်မှုများကို စဉ်းစားဆွေးနွေးခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယနေ့အစီအစဉ်တွင်မူ လမ်းပြမြေပုံအတွက် ခိုင်မာသော အချက်အလက်များကို ပြုစုကြခြင်းအား အဓိက ထား ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဆောင်ရွက်ပုံမှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရမည့် အချိန်ကာလနှင့် အကျိုးဆက်စပ်သူများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်းကဲ့သို့သော အဓိက အရေးပါသည့် ကိစ္စရပ်များကို အဖွဲ့လိုက် ဆွေးနွေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ TWG အစည်းအဝေးအတွင်းဆွေးနွေး မှုများနှင့် အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးမှုရလဒ်များအရ အကြံပြုလာသော လမ်းပြမြေပုံ၏ အစိတ်အပိုင်းများကို အခြေခံကာ ရေးဆွဲထားသော လမ်းပြမြေပုံ၏ ပထမဆုံးမူကြမ်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းအား ဒုတိယနေ့၏ နောက်ဆုံးအစီအစဉ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပါသည်။

လမ်းပြမြေပုံမူကြမ်း၏ အခြေခံအစိတ်အပိုင်းများကို တက်ရောက်လာသူများက သဘောတူသတ်မှတ်ပေး ခဲ့ကြရာ အမျိုးသားအဆင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်နည်းအတွက် အဆိုပြုထားသော ပန်းတိုင်များ၊ အဆိုပြုထားသော လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ၊ ယခင်က/ဆောင်ရွက်ဆဲ ဆက်နွှယ်မှုရှိသည့် လုပ်ငန်းများစာရင်းနှင့် အနာဂတ်လုပ်ငန်းများ၊ အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များအား အဆိုပြုချက်တို့ ပါဝင်ပါ

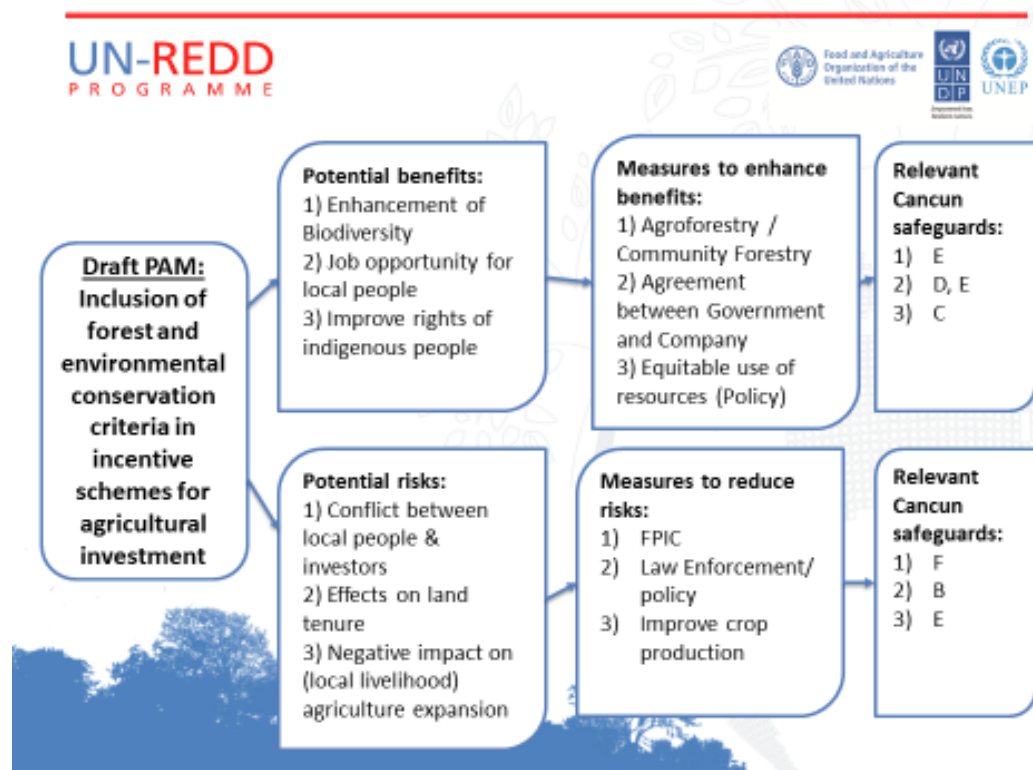
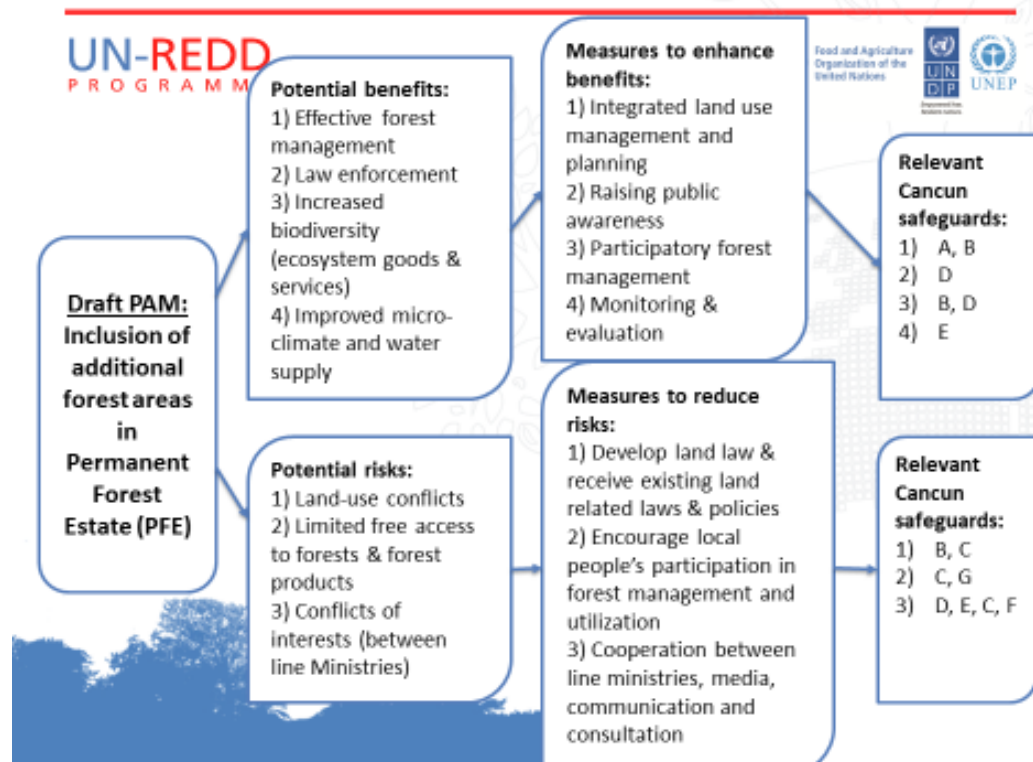
သည်။ ထိုမူကြမ်းကို UN-REDD အဖွဲ့မှ ဆွေးနွေးထားချက်များကို အခြေခံကာ ပြီးစီးအောင် ပြုစုပေးရန် သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ပြင် လမ်းပြမြေပုံအား ရှေ့ပြေးစာတမ်းတစ်ခုအဖြစ်သာ ယူဆသင့်ပြီး လိုအပ်ပါက နောက်ပိုင်းတွင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်းကိုလည်း သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။

က-၂။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျင်းပသော အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးမှုများ၏ ရလဒ်များ

လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၏ အဓိကရလဒ်မှာ ဤစာတမ်း၏ အပိုင်း ၆ တွင်တင်ပြထားသော ဇယားအတွက် အခြေခံဖြစ်သော ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများ၊ လုပ်ဆောင်သူများနှင့် အချိန်ကာလတို့ ပါဝင်သည့် ဇယားတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်တွင် လုပ်ဆောင်ရမည့် အဓိကလုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးကို ပိုမိုအသေးစိတ်ဆွေးနွေးကြသည့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များထံမှ အချက်အလက်အကြံဉာဏ်များကို ထပ်မံ ဖြည့်စွက်ခဲ့ပါသည်။

အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးမှုများအတွင်း စာရွက်ချပ်ကြီးများပေါ်တွင် ဆွေးနွေးရေးသားခဲ့ကြသည်များကို အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လည်စုစည်းထားပါသည်။ အဖွဲ့များအားလုံးသည် ၎င်းတို့ဆွေးနွေးမှု၏ ရလဒ်များကို အခြားတက်ရောက်လာသူများထံ တင်ပြကာ သဘောထားမှတ်ချက်များ တောင်းခံခဲ့ကြပါသည်။ လမ်းပြမြေပုံတွင် ပါဝင်ရမည့် အရာများကို အပြီးသတ်ဆွေးနွေးသောအခါတွင် အချို့သော အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးထားမှုမှ အကြံပြုချက်များကို ဝိုင်းဝန်းညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုသို့ ပြင်ဆင်ထားသော လမ်းပြမြေပုံကို ဤစာတမ်းတွင် တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အကျိုးအပြစ်ဆန်းစစ်ချက်မှ မှတ်စုများ

**Draft PAM:
Substantial
increase of
fuelwood
plantations
in the
Central Dry
zone**

Potential benefits:

- 1) Support fuel and energy for basic needs
- 2) Save time consumption and labour
- 3) Create space for relaxation
- 4) Protect soil against erosion

Measures to enhance benefits:

- 1) Use of efficient stoves
- 2) Provide livelihoods training
- 3) Management of selected species

Relevant Cancun safeguards:

- 1) A, E
- 2) E, D
- 3) E

Potential risks:

- 1) Losses of biodiversity (growing in natural forest)
- 2) Land tenure conflict
- 3) Dissemination of other (non-native) species
- 4) Reversal due to lack of sufficient management

Measures to reduce risks:

- 1) Appropriate site selection
- 2) FPIC
- 3) Grow local species
- 4) Training for capacity building and extension

Relevant Cancun safeguards:

- 1) E
- 2) C
- 3) C
- 4) F, D

**Draft PAM:
Establish a
scheme for
'payment
for
ecosystem
services'
(PES) in up-
river areas**

Potential benefits:

- 1) Clean water and soil erosion control
- 2) Improve aquatic ecosystems and biodiversity
- 3) Increase income for downstream people from fishery & agro-sector, upstream area people from forest products & payment

Measures to enhance benefits:

- 1) Improve water way & soil erosion control (conservation work)
- 2) Enforce by traditional & village rules (local leader e.g. Monk)
- 3) Maximum sustainable yield/ smart agriculture practices

Relevant Cancun safeguards:

- 1) E, D
- 2) C
- 3) E, B

Potential risks:

- 1) Less sedimentation – downstream areas need more fertilizer inputs (Agro-residue risk, GHG from agriculture)
- 2) Loss of land utilization in upstream area
- 3) Conflict of interest around benefit sharing (local elite exploitation)

Measures to reduce risks:

- 1) Regulation for fertilizer utilization for specific soil type
- 2) Respect customary rights
- 3) FPIC (all inclusive participation for decision making)

Relevant Cancun safeguards:

- 1) G, D
- 2) C
- 3) D

UNFCCC သတ်မှတ်ချက်များတွင် မပါဝင်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် သတ်မှတ်ချက်များအကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့မှု မှတ်စုများ

အဖွဲ့ ၁

- မြန်မာနိုင်ငံ REDD+အတွက် ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ၇ ခုသည် လုံလောက်ပါသည်။
- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ထပ်ဖြည့်ခြင်းထက် မည်သို့ ထိရောက်ရောက်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည် ပြည့်ဝစွာ အကောင်အထည်ဖော်မည်ဆိုသည်က ပိုအရေးကြီးပါသည်။ (ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု)

အဖွဲ့ ၂

ကျားမတန်းတူညီမျှမှု

အဖွဲ့ ၃

- အမျိုးသားအဆင့် သစ်တောမဟာစီမံကိန်း - အနှစ် ၃၀ စာ
- ခရိုင်သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှု စီမံကိန်း - ၁၀ နှစ်စာ
- မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် မူလအနေအထားသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိစေရေး စီမံကိန်း - ၅ နှစ်စာ (အဆင့် ၁)၊ ၅ နှစ်အထက် (အဆင့် ၂)
- တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အပင်မျိုးစိတ်များ နေထိုင်ပေါက်ရောက်ရာ နေရာများ ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး စီမံကိန်း - ၁၀ နှစ်စာ (ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး)
- (ဂ) ဥပမာ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ (ဆောင်ရွက်ဆဲ)၊ အမျိုးသားမြေယာဥပဒေ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခြားနှီးနွယ်ဆက်စပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များအကြောင်း ဆွေးနွေးမှုမှတ်စုများ

အဖွဲ့ ၁

အခြေအနေဆန်းစစ်လေ့လာချက် -> လမ်းညွှန်များချမှတ် -> လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ ယန္တရားများ တည်ထောင်

အဖွဲ့ ၂

- သစ်တောဥပဒေကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း
- သစ်တောမူဝါဒ
- အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလမ်းညွှန်များ (CFI) (၂၀၁၆)
- အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ
- အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်မူဝါဒကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း
- ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများ
- EIA လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- EIA လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူလူထု ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်များ (မူကြမ်း)
- အမျိုးသားစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးရေးမဟာဗျူဟာ (၂၀၀၉)

- လုပ်ငန်းစဉ် ၂၁ (၁၉၉၇)
- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ (၂၀၁၆)
- အားလုံးကိုလွှမ်းခြုံသောဥပဒေ (မူကြမ်း)
- တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေ (၂၀၁၅)
- NSPAW

အဖွဲ့ ၃

- FLEGT
- TLAS
- EITI
- ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမူဘောင်
- VPA (Voluntary Partnership Agreement)
- အမျိုးသားစွမ်းအင် မဟာစီမံကိန်း
- အမျိုးသားဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ မဟာဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစီမံချက်

အဖွဲ့ ၄

၁။ ECD ၏ ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ

၂။ လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအတွက် လမ်းညွှန်များ

၃။ MTLAS

၄။ အမျိုးသားသစ်တောမဟာစီမံကိန်း

၅။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောမူဝါဒ

၆။ ရေမူဝါဒ

၇။ အမျိုးသမီးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း (၂၀၁၃-၂၀၂၂)

၈။ မြန်မာနိုင်ငံပတ်ဝန်းကျင်မူဝါဒ (၁၉၉၉)

၉။ ပြည်သူလူထုဘေးအန္တရာယ်ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းမူဘောင်

၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ UNFCCC သို့ ဒုတိယအကြိမ် ဆက်သွယ်မှု (Second National Communication)

၁၁။ နိုင်ငံမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားသော လုပ်ငန်းများ (Nationally Determined Contributions)

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာအကြောင်း ဆွေးနွေးမှုမှတ်စုများ

အဖွဲ့ ၁

အကြံပြုသော ပန်းတိုင်များ	အကြံပြုသော လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ
<ul style="list-style-type: none"> - သဘာဝသယံဇာတများနှင့် နောက်ဆုံးတွင် သစ်တောများ ရေရှည်တည်တံ့ရေး ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို အထောက်အကူပြုကာ သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးကို ကူညီပံ့ပိုးရန်၊ - REDD+ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြေရှိသော သက်ရောက်မှုများကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် နှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွား အခြေအနေ/ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်စေရန်နှင့် တစ်ချိန်တည်းတွင် မြေနှင့်သစ်တောလုပ်ပိုင်ခွင့်များ ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ကတိကဝတ်များကို အထောက်အပံ့ပြုရန်၊ 	REDD+ လုပ်ငန်းများအားလုံး

အဖွဲ့ ၂

အကြံပြုသော ပန်းတိုင်များ	အကြံပြုသော လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ
<ul style="list-style-type: none"> - လူမှုရေး/စီးပွားရေး/ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများအပါအဝင် ဖွံ့ဖြိုးမှုမူဝါဒများကို ပံ့ပိုးကူညီရန်၊ - REDD+ လုပ်ငန်းများကို အားပေးမြှင့်တင်ကာ အမျိုးသား REDD+ မဟာဗျူဟာကို ရေးဆွဲရန်၊ - အလားအလာရှိသော ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်များ (ဥပမာ GCF) ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ မူဘောင်ကို လိုက်နာရန်။ 	သစ်တောများမှ သက်ဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အစိုးရ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအားလုံး

အချိန်ကာလများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများအပါအဝင် လမ်းပြမြေပုံတွင် ပါဝင်မည့် အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဆွေးနွေးမှု မှတ်စုများ

အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း

၁။ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း

ဦးဆောင်မည့်သူများ - အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းများအတွက် TWG၊ အခြား - REDD+ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ (သစ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ ရပ်ရွာလူထု၊ တိုင်းရင်းသားများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ အသစ်ထည့်သွင်းရမည့်သူများ - လူငယ်များ၊ ပညာရှင်များ (ပါမောက္ခများ၊ သုတေသနပညာရှင်များ)၊ PMP၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ

၂။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု (တတ်နိုင်သမျှအမြန်ဆုံး စတင်၊ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်)

၃။ အကျိုးအပြစ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ရေတို၊ ရေလတ် လုပ်ငန်းများ)

၄။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းအတွက် အသုံးပြုခြင်း - TWG မှတစ်ဆင့်၊ အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များ၊ ရေလတ်ကာလသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ။

အကျိုးအပြစ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်

ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်း - MONREC

ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့အစည်းများ -

- သစ်တော၊ မြေအသုံးချမှုနှင့်သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာနများ
- အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း၊ ECD၊ သမဝါယမဦးစီးဌာန၊ အသေးစားနှင့်အလတ်စားစက်မှုလုပ်ငန်းများ (SME)၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
- CSOများနှင့် NGO များ၊ ဒေသခံများ (အတိအကျသတ်မှတ်သင့်၊ တိုင်းရင်းသားများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်များ)
- တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ?
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရများ
- လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ

အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက် - တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် - ၆ လမှ ၁ နှစ်၊ နိုင်ငံအဆင့် - ၂ နှစ်။

PLR ဆန်းစစ်လေ့လာချက်

အဖွဲ့များ - TWG၊ အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့

သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အကျိုးဆက်စပ်သူကိုယ်စားလှယ်များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ

အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ -

သစ်တော

၁။ MERN ကွန်ရက်

၂။ FSWG ကွန်ရက်

၃။ LCG (မြေယာမဏ္ဍိုင်အဖွဲ့)

၄။ POINT

၅။ မေတ္တာဖွံ့ဖြိုးမှုဖောင်ဒေးရှင်း

၆။ CFNWG

၇။ FLEGT

၈။ EITI

၉။ MFPMF

၁၀။ CHRO

မြန်မာနိုင်ငံစက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ကုန်သည်ကြီးများအသင်း (UMFCCI)

ဘတ်ဂျက် - ဘတ်ဂျက်ဦးစီးဌာန

မြေယာ

၁။ LIOH

၂။ LCG

၃။ MRLG

၄။ FLU

၅။ TNI

၆။ POINT

၇။ မေတ္တာ

၈။ CHRO

ဝန်ကြီးဌာနများ

၁။ MOALI

၂။ MONREC (ဦးဆောင်)

၃။ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး

၄။ MOHA

၅။ MOEA

၆။ MOPF (DICA)

၇။ MOEE

၈။ MOC

၉။ YCDC/MCDC

၁၀။ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

၁၁။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ

၁၂။ DSW

၁၃။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၄။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

အသိပေးရမည့်သူများ - ကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ၊ လွှတ်တော်ရေးရာကော်မတီများ၊
DICA

ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူများ - အဖွဲ့ဝင်များအားလုံး

မူကြမ်းသုံးသပ်စစ်ဆေးမည့်သူ - နည်းပညာအကြံပေးအရာရှိ (မြန်မာနိုင်ငံသား)၊ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လုံး

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုက်ညီရှင်းလင်းခြင်း

ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်း -

နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့ -> ဗဟိုကော်မတီ (တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး)

ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူများ

- လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ
- သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန (အစိုးရကဏ္ဍ)
- CSO
- NGOများ၊ INGO များ
- ဌာနတိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ
- ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ
- တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ (ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက်ပေါ်မူတည်ကာ သင့်လျော်ပါက)

အသိပေးရမည့်သူများ -

- တပ်မတော်

- တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ (ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီပေါ်မူတည်ကာ သင့်လျော်ပါက)
- ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ

အချိန်ကာလ - ၂နှစ်

သတင်းစနစ် အကဲဖြတ်လေ့လာချက်

ပါဝင်ဆောင်ရွက်သင့်သူများ -

၁။ ဦးဆောင် - FD, ECD

၂။ DALMs /ငါးလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေး

၃။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့

၄။ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန (GAD)

၅။ DSW (လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန)

၆။ MoI (ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန)

NGOများ/CSOများ - Point / ချင်းလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ (သတင်းအချက်အလက်များ ရယူခြင်း + မျှဝေပေးခြင်း)၊ ကုန်သည်ကြီးများအသင်း

ဥပမာ မြေယာဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်သော CO များ

အချိန်ကာလ - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုပြီးနောက်

က-၃။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် အကြံပြုဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်

မတ်လ ၂၈ ရက် – REDD+ အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ TWG အဖွဲ့ဝင်များ (မနက်ပိုင်း)၊ CAST အစီအစဉ် (နေ့လယ်)		
အချိန်	အစီအစဉ်	ဦးဆောင်မည့်သူ
နံနက် ၈:၃၀	စာရင်းသွင်းခြင်း	
နံနက် ၉:၀၀ – ၉:၁၀	ကြိုဆိုနုတ်ခွန်းဆက်စကားနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ ရှင်းလင်းခြင်း	ဖရန့်စ်အာနိုး၊ နည်းပညာ အကြံပေးအရာရှိ ချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ UN-REDD အစီအစဉ်
နံနက် ၉:၁၀ – ၉:၂၀	မြန်မာနိုင်ငံ REDD+အစီအစဉ်အတွက် ရေးဆွဲထားသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို မိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် အကျဉ်းချုပ်ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း	ဖရန့်စ်အာနိုး၊ နည်းပညာ အကြံပေးအရာရှိ ချုပ်
နံနက် ၉:၂၀ – ၉:၄၀	REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ - <ul style="list-style-type: none"> - အဘယ်ကြောင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို အသုံးပြုသနည်း၊ ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများမှာ အဘယ်နည်း - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် သတ်မှတ်ချက်များ 	ကော်ဂျူလာ အက်ပ်ပဲလ်၊ UNEP-WCMC
နံနက် ၉:၄၀ – ၉:၅၀	အမေးအဖြေကဏ္ဍ	
နံနက် ၉:၅၀ – ၁၀:၀၅	လက်ဖက်ရည်သောက်နားချိန်	
နံနက် ၁၀:၀၅ – ၁၀:၂၅	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံအလိုက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရှိသော လုပ်ငန်းအဆင့်များ	ရှားလော့ဟစ်ခ်စ်၊ UNEP-WCMC

နံနက် ၁၀:၂၅ – ၁၀:၄၅	CAST ²⁷ ကိုမိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ	ကော်ဂျူလာ အက်ပ်ပဲလ်၊ UNEP-WCMC
နံနက် ၁၀:၄၅ – ၁၁:၄၅	အမေးအဖြေ၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ လိုအပ်ပါက အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်ကို ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပင်မအဖွဲ့တွင် မည်သူပါမည်နည်း၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်ကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊	
နံနက် ၁၁:၄၅ – နေ့လယ် ၁၂:၃၀	REDD+မဟာဗျူဟာ၊ အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်းကို မိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း၊	ကိုမင်းစိုး၊ UNDP
နေ့လယ် ၁၂:၃၀ – ၁၂:၃၅	အကြိုအစည်းအဝေးပိတ်သိမ်းခြင်း၊ တက်ရောက်သူများ ပြန်လည်ထွက်ခွာခြင်း	ဒေါ်ခင်နှင်းမြင့် အစီအစဉ် ညှိနှိုင်းရေးမှူး၊ UN-REDD
နေ့လယ် ၁၂:၃၅ – ၁:၃၀	နေ့လယ်စာစားချိန်	
နေ့လယ် ၁:၃၀ – ၃:၃၀	CAST အစီအစဉ်	TWG အဖွဲ့ဝင်များ၊ UNEP-WCMC၊ PMU
နေ့လယ် ၃:၃၀ – ၄:၄၅	အကြိုအစည်းအဝေးရလဒ်များနှင့်အညီ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း/ ပြောင်းလဲခြင်း	UNEP-WCMC၊ PMU
ပြီးဆုံး		
မတ်လ ၂၉ ရက် – REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ ပထမနေ့		
အချိန်	အစီအစဉ်	ဦးဆောင်မည့်သူ
နံနက် ၈:၃၀	စာရင်းသွင်းခြင်း	
အစီအစဉ် ၁ - ကြိုဆိုနုတ်ခွန်းဆက်ခြင်းနှင့် မိတ်ဆက်ခြင်း		
နံနက် ၉:၀၀ – ၉:၁၀	ကြိုဆိုနုတ်ခွန်းဆက်စကား	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သစ်တောဦးစီးဌာန
နံနက် ၉:၁၅ – ၉:၃၀	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်နှင့် မျှော်မှန်းရလဒ်များ	အစီအစဉ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး၊ UN-REDD

²⁷ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံများမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းများအထောက်အကူ (Country Approaches to Safeguards Tool)

နံနက် ၉:၃၀ – ၉:၄၀	စုပေါင်းဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်း	
နံနက် ၉:၄၀ – ၁၀:၀၀	လက်ဖက်ရည်သောက်နားချိန် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအတွက် မျှော်မှန်းရလဒ်များ/ အဓိကဆွေးနွေးလိုသည့် ကိစ္စရပ်များ – post-it စက္ကူများပေါ်တွင် ရေးသားခြင်း	
အစီအစဉ် ၂ - REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို မိတ်ဆက်ခြင်း		
နံနက် ၁၀:၀၀ – ၁၀:၂၀	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ရရှိနိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဆက်နွှယ်သော ချဉ်းကပ်နည်းများ	ဒေါက်တာသောင်းနိုင်ဦး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ သစ်တောသုတေသန ဦးစီးဌာန၊
နံနက် ၁၀:၂၀ – ၁၀:၄၀	<ul style="list-style-type: none"> - မြန်မာနိုင်ငံအတွက် REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို သတ်မှတ်ခြင်း (ITTO စီမံချက် ရလဒ်များ၊ FRI) - မြန်မာနိုင်ငံရှိ မြေအသုံးချမှုရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့် စီမံချက်များအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး သက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်လေ့လာချက် (ESIA) 	ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဦးစီးဌာန
နံနက် ၁၀:၄၀ – ၁၁:၀၀	REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို မိတ်ဆက်ခြင်း - အဘယ်ကြောင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို အသုံးပြုသနည်း၊ ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများမှာ အဘယ်နည်း	ကော်ဂျူလာ အက်ပီပဲလ်၊ UNEP-WCMC
နံနက် ၁၁:၀၀ – ၁၁:၁၀	အမေးအဖြေကဏ္ဍ	
နံနက် ၁၁:၁၀ – နေ့လယ် ၁၂:၁၀	လေ့ကျင့်ခန်း - REDD+၏ အကျိုးအပြစ်များနှင့် ယင်းတို့ကို ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် မည်သို့ ချိတ်ဆက်မည်နည်း	ရှားလေ့ဟစ်ခ်စ်၊ UNEP-WCMC နှင့် အဖွဲ့လိုက် facilitator များ
နေ့လယ် ၁၂:၁၀ – နေ့လယ် ၁၂:၄၀	အဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများကို ပြန်လည်အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းနှင့် ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးခြင်း	အဖွဲ့လိုက် facilitator များ နှင့် တင်ပြသူများ
နေ့လယ် ၁၂:၄၀ – နေ့လယ် ၁:၄၀	နေ့လယ်စာစားချိန်	
အစီအစဉ် ၃ - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် နိုင်ငံအလိုက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်နည်း		
နေ့လယ် ၁:၄၀ –	UNFCCC အောက်ရှိ REDD+ နိုင်ငံများအတွက်	ကော်ဂျူလာ အက်ပီပဲလ်၊

နေ့လယ် ၂:၀၅	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသော သတ်မှတ်ချက်များမှာ အဘယ်နည်း၊ နိုင်ငံအတွက် အခြားမည်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များသည် သင့်လျော်ပါသနည်း။	UNEP-WCMC
နေ့လယ် ၂:၀၅ – နေ့လယ် ၂:၂၅	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံအလိုက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရှိသော လုပ်ငန်းအဆင့်များ	ရှားလော့ဟစ်ခ်စ်၊ UNEP-WCMC
နေ့လယ် ၂:၂၅ – နေ့လယ် ၂:၄၅	အမေးအဖြေကဏ္ဍ	
နေ့လယ် ၂:၄၅ – နေ့လယ် ၃:၃၀	အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခြင်း - <ul style="list-style-type: none"> - UNFCCC အပြင် အခြားမည်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် သင့်လျော်ကိုက်ညီနိုင်ခြေရှိသနည်း။ - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းကို ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်မှု ရှိသည့် အခြားမည်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ ရှိပါသနည်း။ 	UNEP-WCMC နှင့် အဖွဲ့လိုက် facilitator များ
နေ့လယ် ၃:၃၀ – နေ့လယ် ၃:၄၅	ကော်မီ/လက်ဖက်ရည်သောက်နားချိန်	
နေ့လယ် ၃:၄၅ – နေ့လယ် ၄:၁၅	ဆွေးနွေးမှုရလဒ်များ အနှစ်ချုပ်ခြင်း/ဆွေးနွေးခြင်း	
အစီအစဉ် ၄ - အားလုံးကို အနှစ်ချုပ်ပြန်လည်ဆွေးနွေးခြင်း		
နေ့လယ် ၄:၁၅ – နေ့လယ် ၄:၄၅	အဖွဲ့များမှ ဉာဏ်စမ်းပဟေဠိ ဖြေဆိုခြင်း- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ၎င်းတို့အတွက် သတ်မှတ်ချက်များ	UNEP-WCMC နှင့် PMU
နေ့လယ် ၄:၄၅ – နေ့လယ် ၄:၅၀	ဒုတိယနေ့အစီအစဉ် ပိတ်သိမ်းခြင်း	အစီအစဉ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး၊ UN-REDD အစီအစဉ်
<i>တစ်နေ့တာပြီးဆုံး</i>		
မတ်လ ၃၀ ရက် – REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ ဒုတိယနေ့		
အချိန်	အစီအစဉ်	ဦးဆောင်မည့်သူ
နံနက် ၉:၀၀ –	ပထမနေ့ဆွေးနွေးမှုများ အနှစ်ချုပ်ပြန်လည်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့်	အစီအစဉ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး၊

၉:၄၀	ဒုတိယနေ့အစီအစဉ်များကို အနှစ်ချုပ်တင်ပြခြင်း	UN-REDD အစီအစဉ်
အစီအစဉ် ၁ - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်နည်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ		
နံနက် ၉:၁၅ - ၉:၃၅	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာကို မည်သို့ သတ်မှတ်မည်နည်း - ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် ယေဘုယျအချက်များနှင့် အခြားနိုင်ငံများမှ သာကေများ	ကော်ဂျူလာ အက်ပ်ပဲလ်၊ UNEP-WCMC
နံနက် ၉:၃၅ - ၁၀:၁၅	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်း၏ ပန်းတိုင်များနှင့် လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာကို သတ်မှတ်ရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခြင်း	UNEP-WCMC နှင့် အဖွဲ့လိုက် facilitator များ
နံနက် ၁၀:၁၅ - ၁၀:၃၀	ပြန်လည်အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း	အဖွဲ့လိုက် facilitator များနှင့် တင်ပြသူများ
နံနက် ၁၀:၃၀ - ၁၀:၄၅	လက်ဖက်ရည်သောက်နားချိန်	
အစီအစဉ် ၂ - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံ - လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်းများကို စာရင်းပြုစုခြင်းနှင့် ရှေ့ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ခြင်း		
နံနက် ၁၀:၃၅ - ၁၁:၀၀	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပါဝင်နိုင်သော အကြောင်းအရာအချက်အလက်များ	ရှားလော့ဟစ်ခ်စ်၊ UNEP-WCMC
နံနက် ၁၁:၀၀ - ၁၁:၄၅	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းကို အကျဉ်းချုပ်ပြန်လည် တင်ပြခြင်း၊ CAST tool ကို တင်ပြခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် ထို tool ကို ကနဦးအသုံးပြုခြင်း၏ အဓိက ရလဒ်များ	ကော်ဂျူလာ အက်ပ်ပဲလ်၊ UNEP-WCMC
နံနက် ၁၁:၄၅ - နေ့လယ် ၁၂:၃၀	CAST ကနဦးရလဒ်များကို အားလုံးစုံညီဆွေးနွေးခြင်း - မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လမ်းပြမြေပုံတွင် ဦးစားပေးကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမည့် ကိစ္စရပ်များကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ ကွာဟချက်များရှိပါက ဖော်ထုတ်ခြင်း	UNEP-WCMC နှင့် PMU
နေ့လယ် ၁၂:၃၀ -	နေ့လယ်စာစားချိန်	

၁:၃၀		
အစီအစဉ် ၃ - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများလမ်းပြမြေပုံကို အပြီးသတ်ရေးဆွဲခြင်း		
နေ့လယ် ၁:၃၀ – ၂:၃၀	လမ်းပြမြေပုံအတွက် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းများအတွက် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းများအပါအဝင် ပါဝင်ရမည့်အချက်များကို ပူးတွဲမှုကြမ်းရေးဆွဲခြင်း	UNEP-WCMC နှင့် PMU
အစီအစဉ် ၄ - ဆွေးနွေးခဲ့သည်များကို အနှစ်ချုပ်ပြန်လည်တင်ပြပေးခြင်း		
နေ့လယ် ၂:၃၀ – ၃:၀၀	ပြန်လည်အနှစ်ချုပ်ခြင်း – တက်ရောက်လာသူများ၏ မျှော်မှန်းချက်များနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲပန်းတိုင်များကို ပြည့်မြောက်မှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်း၊ နောက်ဆက်တွဲ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် ကိစ္စရပ်များ ရှိ၊ မရှိ ဆန်းစစ်ခြင်း	UNEP-WCMC နှင့် PMU
နေ့လယ် ၃:၀ – ၃:၂၀	လက်ဖက်ရည်သောက်နားချိန်	
နေ့လယ် ၃:၂၀ – ၃:၃၀	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝေဖန်အကြံပြုချက်များ ပေးခြင်း	
နေ့လယ် ၃:၃၀ – ၃:၄၀	ပိတ်ပွဲမိန့်ခွန်းပြောခြင်း	အစီအစဉ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး၊ UN-REDD အစီအစဉ်

က-၄။ တက်ရောက်လာသူများစာရင်း

TWG-SES နှင့် အကြိုအစည်းအဝေး၊ မတ်လ ၂၈ ရက်

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း/ဝန်ကြီးဌာန
၁	ဦးလာစိုင်း	နာဂ CSO
၂	ဦးဝဏ္ဏ	TNGL/KCWG
၃	ဒေါ်ငြိမ်းအေး	SSID (MOALI)
၄	မစ္စတာမိုက်ကယ်	CHRO
၅	မိုးဇော်ထွန်းဆလိုင်း	CHRO
၆	ဒေါ်သိင်္ဂီ	FSWG
၇	ဒေါ်သိန်းသိန်းထွေး	DOSW
၈	ဦးမင်းလွင်	DOP, MOALI
၉	ဦးခင်မောင်လတ်	မေတ္တာဖွံ့ဖြိုးမှုဖောင်ဒေးရှင်း
၁၀	ဦးစည်သူအောင်	သစ်တောဦးစီးဌာန
၁၁	ဦးဖြိုးသူ	MERN
၁၂	ဦးအောင်မျိုးဆက်	GAD/MOHA
၁၃	ဦးပြည့်ဖြိုးမောင်	POINT
၁၄	ဦးမျိုးကိုကို	POINT
၁၅	ဒေါ်မေဇွန်ဖြိုး	FOW
၁၆	မစ္စတာဖရန်စ်အာနိုး	UN-REDD
၁၇	ဒေါ်ခင်နှင်းမြင့်	UN-REDD
၁၈	ဦးမင်းစိုး	UN-REDD
၁၉	ကိုကျော်မင်းအောင်	UN-REDD
၂၀	မစ္စရှားလော့ဟစ်ခ်စ်	UNEP-WCMC
၂၁	မစ္စကော်ဂျူလာအက်ပ်ပဲလ်	UNEP-WCMC

လမ်းပြမြေပုံအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ မတ်လ ၂၉-၃၀ ရက်

စဉ်	အမည်	ရာထူး	အဖွဲ့အစည်း
၁	ဦးခင်မောင်လတ်	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် သစ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍညှိနှိုင်းရေးမှူး	မေတ္တာ
၂	နိုင်လင်းဦး	စီမံချက်လက်ထောက်	FREDA
၃	ဒေါ်ပက်ထရစ်ရှာဝေဝေ	ညှိနှိုင်းရေးမှူး	KMSS
၄	ဦးဇော်ဇော်ဟန်	ဥက္ကဋ္ဌ	EGG

၅	ဦးမင်းသီဟဇော်		BANCA
၆	ဒေါ်သိန်းသိန်းထွေး	ဦးစီးအရာရှိ	လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန
၇	ဦးငွေသီး	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	သစ်တောဦးစီးဌာန
၈	ဦးလှမျိုးအောင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	သစ်တောဦးစီးဌာန
၉	ဦးဝဏ္ဏ	လက်ထောက်မန်နေဂျာ	KCWG
၁၀	ဦးမိုးဇော်ထွန်းဆလိုင်း	Logistic အရာရှိ	CHRO
၁၁	ဦးမျိုးမင်း	အကြံပေး	MFPMF
၁၂	ဒေါ်ကေခိုင်တင့်	ငါးလုပ်ငန်းအရာရှိ	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
၁၃	ဒေါ်မေဇွန်ဖြိုး	စီမံချက်လက်ထောက်	FOW
၁၄	ဦးကျော်မင်းသိန်း	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး	သစ်တောဦးစီးဌာန
၁၅	ဒေါ်အေးမင်းသိန်း	PO	စီမံကိန်းဦးစီးဌာန
၁၆	ဦးမျိုးကိုကို	စီမံချက်မန်နေဂျာ	POINT
၁၇	ဦးပြည့်ဖြိုးမောင်	စေတနာ့ဝန်ထမ်း	POINT
၁၈	ဦးဖြိုးသူ	အစီအစဉ်အရာရှိ	MERN
၁၉	မစ္စတာဖရန့်စ်အာနိုး	TS	UN-REDD
၂၀	ဒေါ်အိအိသိမ့်	ဦးစီးမှူး	DoA, MOALI
၂၁	ဦးမင်းလွင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	DoP, MOALI
၂၂	ဒေါက်ယုယအေး	ဦးစီးအရာရှိ	FRI
၂၃	ဒေါက်တာချောချောစိန်	ဦးစီးအရာရှိ	FRI
၂၄	ဦးသက်နေထွန်း	Range Officer	သစ်တောဦးစီးဌာန
၂၅	ဦးစောဒန်နီယယ်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	သစ်တောဦးစီးဌာန
၂၆	ဦးအောင်ချိန်	ညွှန်ကြားရေးမှူး	သစ်တောဦးစီးဌာန
၂၇	ဦးမောင်မောင်မျိုးချမ်း	BoD	ACS
၂၈	မငယ်ငယ်	အတွင်းရေးမှူး	ECFD
၂၉	ဦးကျော်ဇင်ထိုက်	မန်နေဂျာ	EGG

၃၀	ဦးဝေဖြိုးဦး	ဦးစီးအရာရှိ	DZDG
၃၁	ဦးကျော်ဌေး	ညွှန်ကြားရေးမှူး	သစ်တောဦးစီးဌာန
၃၂	ဦးကျော်မင်းအောင်	အစီအစဉ်လက်ထောက်	UN-REDD
၃၃	ဒေါ်အေးချမ်းမေ	Range Officer	FRI
၃၄	ဦးတိုးတက်ဇေယျာ	နည်းပညာရှင်	ALARM
၃၅	ဦးဆလှိုင်ရန်နောင်ထွန်း		CSO
၃၆	ဦးမန်းယော်ဟန်		CSO
၃၇	ဦးချစ်နှင်းဦး	အငယ်တန်းအင်ဂျင်နီယာ	သတ္တုတွင်းဦးစီးဌာန
၃၈	ဒေါ်စုမွန်စန်း	Range Officer	FRI
၃၉	ဦးဇော်မိုး	စီမံချက်လက်ထောက်	NAG
၄၀	ဦးခွန်ဝင်းရှိန်မြတ်	အတွင်းရေးမှူး	FLU
၄၁	ဦးမောင်မောင်ဦး	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဦးစီးဌာန
၄၂	ဦးမင်းစိုး	SE Officer	UN-REDD
၄၃	ဒေါ်နွဲ့မွန်မွန်အောင်	Range Officer	FRI
၄၄	ဒေါ်ကြည်ဖြူအောင်	Range Officer	FRI
၄၅	ဒေါက်တာညွန့်ခိုင်	ဦးစီးအရာရှိ	FRI
၄၆	ဦးပြည့်ဖြိုးမောင်	Range Officer	FRI
၄၇	ဒေါ်အေးသီတာနိုင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်း ဦးစီးဌာန
၄၈	ဦးအောင်မြင့်	အထွေထွေတာဝန်	REAM
၄၉	ဒေါ်ခိုင်လွင်	Range Officer	သစ်တောဦးစီးဌာန
၅၀	ဦးဘုန်းထွဋ်	ဦးစီးအရာရှိ	သစ်တောဦးစီးဌာန
၅၁	ဦးဖြိုးဝေကျော်	စေတနာ့ဝန်ထမ်း	MFA
၅၂	ဒေါ်ရီရီချို	ဦးစီးအရာရှိ	ECD, MONREC

၅၃	ဦးလာစိုင်း	စေတနာ့ဝန်ထမ်း	နာဂ CSO
၅၄	မစ္စတာမိုက်ကယ်	သုတေသနပညာရှင်	CHRO
၅၅	ဦးခွန်မင်းမင်းထိုက်	ဦးစီးအရာရှိ	ECD, MONREC
၅၆	Ms. Marie Claire	DRR ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်	UNICEF
၅၇	ဦးရာဇာမျိုးသန့်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	DALMS
၅၈	ဒေါ်အေးဝင်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး	UAGO
၅၉	Dr. သောင်းနိုင်ဦး	ညွှန်ကြားရေးမှူး	FRI-FD
၆၀	Mr. Craig Beatty	အစီအစဉ်အရာရှိ	IUCN
၆၁	ဒေါ်သိင်္ဂီ	မူဝါဒအရာရှိ	FSWG
၆၂	Ms. Li Jia	FLR ညှိနှိုင်းရေးမှူး	IUCN
၆၃	Ms. Charlotte Hicks	အစီအစဉ်အရာရှိ	UNEP-WCMC
၆၄	Ms. Cordula Epple	အကြီးတန်းအစီအစဉ်အရာရှိ	UNEP- WCMC